

Programmabegroting 2017-2020
Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

Voorwoord	5
1 Inleiding / Leeswijzer	6
2 Missie, visie, doelen en kernwaarden	7
2.1 Inleiding	7
2.2 Wettelijke kerntaken	7
2.3 Missie VNOG	7
2.4 Visie VNOG	7
2.5 Hoofddoelstellingen	8
2.6 Kernwaarden	10
3 Programma's	11
3.1 Programma: 1. Risicobeheersing	11
3.2 Programma: 2. Incidentbestrijding	13
3.3 Programma: 3. Brandweerondersteuning	15
3.4 Programma: 4. Crisisbeheersing	18
3.5 Programma: 5. GHOR	21
3.6 Programma: 6. Meldkamer Oost-Nederland	23
3.7 Programma: 7. Bedrijfsvoering	25
3.8 Programma: 8. Directie en Control	28
3.9 9. Algemene dekkingsmiddelen & Onvoorzien	30
3.10 Programma: 10. Brandweerkazernes in eigendom en overgangsrecht	32
4 Overzicht baten en lasten	33
5 Paragrafen	35
5.1 Verbonden partijen	35
5.2 Weerstandsvermogen en Risico's	36
5.3 Financiering / Treasury	39
5.4 Onderhoud kapitaalgoederen	41
5.5 Bedrijfsvoering	42
6 Bijlagen	44
6.1 Bijlage 1: Gemeentelijke bijdrage 2017 (primitief)	44
6.2 Bijlage 2: Investerings 2017 (primitief)	45
6.3 Bijlage 3: Overzicht reserves en voorzieningen	46
6.4 Bijlage 4: Tabel totaaloverzicht inkomsten meerjarig	47
6.5 Bijlage 5: Kerngegevens	48

Voorwoord

Voor u ligt de meerjarenbegroting 2017 – 2020 van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG). Deze stukken zijn opgebouwd rond uitwerking in thema's zoals uitgewerkt in programma's. Tot en met het verslagjaar 2015 werd nog begroot op basis van clusterverantwoordingen en een verantwoording vanuit het concern. De meerjarenbegroting 2017 – 2020 is tot stand gekomen in het reorganisatiejaar 2016. Dat betekent dat organisatorische en beleidsmatige kaders nog niet allen even concreet waren uitgewerkt. Daarmee is er sprake van verschillende vertrekpunten, hetgeen voor de komende jaren een groeipad tot gevolg heeft. Dat betekent dat er ruimte en aandacht blijft voor lokale verschillen. Daardoor kunnen alle deelnemers aan de Veiligheidsregio zich ook binnen één begroting vertegenwoordigd blijven voelen. In het vervolg van 2016 zal gelet op de realisatie van de doelstellingen in de kadernota een nadere concretisering volgen.

Harm-Jan van Schaik
Portefeuillehouder Middelen VNOG

1 Inleiding / Leeswijzer

Voor u ligt de meerjarenbegroting 2017-2020 van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG). De VNOG is één van de 25 veiligheidsregio's die op basis van de wet veiligheidsregio's is ingesteld. Vanuit de wettelijke kerntaken zijn de missie en visie vastgesteld. Deze zijn vertaald naar doelen per programma van waaruit een financiële vertaling heeft plaatsgevonden binnen de grenzen van de kadernota.

Hoofdlijn Inhoudelijk

Op het moment van het opstellen van deze begroting bevindt de VNOG zich nog in een proces van reorganisatie. Dit proces ('VNOG Risicogericht') heeft tot doel een toekomstbestendige organisatie te vormen waarin kwaliteit en klantgerichtheid centraal staan; een stabiele organisatie die, zowel in- als extern gericht in control is en continuïteit waarborgt. Daarbij wordt ook plaats geboden aan de actuele ontwikkelingen. Dat betekent dat de VNOG zich er onder andere op richt om een net-centrische partner te zijn op het gebied van crisisbeheersing, inclusief de verbinding met gemeenten en andere stakeholders. Ook op het gebied van incidentbestrijding en risicobeheersing wordt volop ingezet op verdere professionalisering en continue verbetering. Ook het doelmatig investeren in hoogwaardig materieel en de inzet daarvan heeft hoge prioriteit. Voor wat betreft de brandweerondersteunende processen en de bedrijfsvoering geldt dat in 2016 een start is gemaakt ter optimalisering om de genoemde omslag in denken en werken te kunnen faciliteren.

Hoofdlijn Organisatie

In het kader van VNOG Risicogericht is geconcludeerd dat de komende jaren intensief geïnvesteerd moet worden in de ontwikkeling van medewerkers om de doelmatigheid en efficiency te vergroten, de organisatie van de VNOG in zijn kracht te zetten en op deze wijze de gewenste resultaten te bereiken. Dit verloopt via het programma "Mens & Organisatie". Met de voorziene afronding van de reorganisatie in 2016 zal 2017 zich in belangrijke mate richten op het optimaliseren van de interne bedrijfsvoering en transparantie door op vele onderwerpen een meerjarig perspectief te creëren. (voorbeelden zijn formatieplan, investeringsplan, opleidingsplan). De inspanningen zijn met name gericht op effectiviteit, efficiency en transparantie. Voor 2017 moet dit resulteren in meer voorspelbaarheid voor DB/AB en duidelijkheid voor de mensen binnen de eigen organisatie. De uitrol van VNOG Risicogericht, het inzicht in het investeringsplan en de duidelijkheid over formatieve omvang zijn de eerste aanwijzingen dat deze beweging is ingezet.

Hoofdlijn Financieel

In deze begroting is het nieuwe verdeelmodel opgenomen. Het gaat dan om de eerst stap van de ingroei naar dit nieuwe model die in totaal vier jaar in beslag zal nemen. Dit is vooruitlopend op de formele definitieve besluitvorming van de gemeenschappelijke regeling en het vernieuwde verdeelmodel.

De begroting is sluitend met inachtneming van de taakstelling die is besloten in de kadernota 2016-2020. In 2016 wordt projectmatig ingezet op realisatie van de taakstelling in 2016 en een richting gevend op welke onderwerpen de taakstelling in 2017 gerealiseerd gaat worden. Het invullen hiervan mag niet leiden tot het terugleggen van taken bij de gemeenten met een voor de gemeenten per saldo kosten opdrijvend effect. Dit staat echter los van wijzigingen in wet- en regelgeving die leiden tot wijziging van beleid. De financiële positie is in overeenstemming met de kaders en richtlijnen van het Rijk en de provincie.

Hoofdstukindeling

Hoofdstuk 2 beschrijft de koers van de VNOG vertaald in de missie, visie, doelen en kernwaarden. Hoofdstuk 3 gaat in op de uitgangspunten begroting 2017. In Hoofdstuk 4 leest u de inhoudelijke weergaven van de programma's en welke activiteiten voor 2017 op stapel staan tegen welke inzet van middelen. Vervolgens wordt in hoofdstuk 5 ingegaan op de verplichte paragrafen. In de bijlagen zijn nog enkele financiële overzichten toegevoegd. De bijlage met de verdeling van de bijdragen vullen wij op het moment er hier een besluit over is genomen.

2 Missie, visie, doelen en kernwaarden

2.1 Inleiding

Een heldere missie, visie en doelstellingen geven koers aan de organisatie.

De basis voor de Veiligheidsregio is haar wettelijke taak, hiervan is ook de visie afgeleid. Daarnaast zijn de ontwikkelingen in de omgeving meegenomen om zo een toekomstbestendige organisatie neer te kunnen zetten. Uiteraard is ook stil gestaan bij 'de bedoeling': waarvoor is de Veiligheidsregio ingesteld? Dit vormt de missie van onze organisatie en daaraan gekoppeld ook de maatschappelijke hoofddoelstellingen.

Tot slot zijn ook organisatorische doelstellingen toegevoegd op twee aspecten waarin we als organisatie beter willen worden. Deze aspecten kwamen naar voren in de omgevingsanalyse en ook de sterkte en zwakte analyse, namelijk: doelmatigheid en mensgericht werken.

2.2 Wettelijke kerntaken

De VNOG is één van de 25 veiligheidsregio's die op basis van de Wet veiligheidsregio's is ingesteld met als kerntaken:

1. het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises;
2. het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald;
3. het adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de taak, bedoeld in artikel 3, eerste lid;
4. het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing;
5. het instellen en in stand houden van een brandweer;
6. het instellen en in stand houden van een GHOR;
7. het voorzien in de meldkamerfunctie;
8. het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel;
9. het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de Veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de onder 4,5,6 en 7 genoemde taken.

2.3 Missie VNOG

"Samen werken aan veiligheid".

2.4 Visie VNOG

"Samen maken we ons sterk voor de kwaliteit en efficiency van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, bevolkingszorg en crisisbeheersing en rampenbestrijding".

De samenleving wordt gekenmerkt door snelle technologische en infrastructurele ontwikkelingen, een toenemende invloed van de (sociale)media, zelf organiserend vermogen,

economische en demografische veranderingen en groter wordende veiligheidsrisico's. De Veiligheidsregio signaleert deze maatschappelijke ontwikkelingen, speelt hier alert en proactief op in en stemt haar beleid en taakuitvoering hierop af.

1. De VNOG is richtinggevend op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Zij neemt initiatief en zorgt voor coördinatie tussen gemeenten en alle betrokken organisaties op dit gebied.
2. De VNOG zorgt samen met haar partners voor een snelle en goede geneeskundige hulpverlening, bevolkingszorg en brandweezorg aan de inwoners van de regio.
3. De VNOG stimuleert burgers, instellingen en bedrijven tot zelfredzaamheid en het nemen van eigen verantwoordelijkheid.

Door gekwalificeerde medewerkers, die met passie, plezier en ambitie werken, zorgt de VNOG voor een optimale voorbereiding op (grootschalige) incidenten, rampen en crises.

2.5 Hoofddoelstellingen

De opgave voor de VNOG is: "Minder: incidenten, slachtoffers en schade".

Om dit te bereiken heeft de VNOG **drie maatschappelijke doelstellingen** geformuleerd.

1. Het voorkomen en beperken van incidenten, rampen en crisis.
2. Het bestrijden van incidenten, rampen en crisis.
3. Herstel na een ontwrichte situatie.

Aan deze doelstellingen wordt uitvoering gegeven op een *risicogerichte* en *informatie gestuurde* werkwijze en met gebruik making van het *zelf organiserend vermogen* van de maatschappij.

Risicogericht

De VNOG legt zich toe op de taak van adviseur (brand-)veiligheid en zelfredzaamheid op basis van de risico's. Het risicoprofiel van de regio vormt hiervoor de basis. Ook de repressieve organisatie is gebaseerd op risico's. Het potentieel wordt zodanig over de regio verdeeld dat hulpvraag (mogelijke incidenten) en hulpaanbod (materieel) zo goed mogelijk op elkaar zijn afgestemd.

Informatie gestuurd

Goede besluitvorming en effectieve inzet wordt mogelijk gemaakt doordat de betrokken spelers een actueel gedeeld beeld van de situatie hebben. Daarbij is het doel altijd de juiste informatie, in de juiste vorm, op het juiste moment op de juiste plaats te hebben. De VNOG werkt op basis van informatie die zij heeft verzameld, gevalideerd en geanalyseerd en maakt op basis daarvan keuzes in beleid en uitvoering.

Zelf organiserend vermogen

De VNOG vindt het belangrijk om burgers, bedrijven en instellingen op basis van deskundig advies over (brand-)veiligheid in de gelegenheid te stellen om zelf te kiezen voor een meer (brand-)veiligere situatie. De VNOG stimuleert ontwikkelingen die uit de samenleving komen en maakt plannen op basis van behoeften in de samenleving: 'van buiten naar binnen werken'. Ook tijdens incidenten, rampen en crisis wordt gebruik gemaakt van de 'eigen kracht' binnen de samenleving.

Daarnaast kent de VNOG **twee organisatorische doelstellingen**.

1. Doelmatige bedrijfsvoering. Een organisatie waarbij sprake is van eenduidigheid in beleid en aansturing, een solide financiële positie en beheersing en een rechtvaardige en transparante financiering.
2. Mensgericht werken. De VNOG is een organisatie waarin met passie, plezier en ambitie samengewerkt wordt aan de veiligheid van de samenleving. De medewerkers (beroeps en vrijwilligers) staan centraal in de organisatie en krijgen de ruimte om te leren en te ontwikkelen.

2.6 Kernwaarden

De kernwaarden zijn gebaseerd op het onderzoek van Lagerweij (enquête en open-space bijeenkomsten onder de medewerkers), de MOED-verhalen en bestuurlijke interviews.

Kernwaarden geven een handelingsperspectief dat ondersteunend en richtinggevend is voor ons handelen in de VNOG. Als we volgens deze waarden handelen, zal dit vertrouwen creëren bij onze omgeving, bestuur, vrijwilligers en beroepsmedewerkers.

De kernwaarden van de VNOG luiden als volgt:

1. Transparant
2. Eerlijk
3. Betrokken
4. Daadkrachtig
5. Professioneel

De organisatie is transparant. We maken heldere afspraken over onze doelen en resultaten zodat duidelijk is wat we willen bereiken en hoe we onze doelen bereiken. Wij zijn een overheidsorganisatie die werkt met publieke middelen. Wij zijn toegankelijk, open en aanspreekbaar en kunnen ons handelen te allen tijde verantwoorden, zowel intern als extern. Wij conformeren ons aan gemaakte afspraken. We zijn ook duidelijk over hetgeen we niet (kunnen) doen en waarom.

De organisatie is eerlijk. We doen wat we zeggen en we zeggen wat we doen. We zijn consequent en te vertrouwen. Ook bij tegenwind houden we koers.

De organisatie is betrokken. Omgeving, bestuur en medewerkers voelen zich gezien, gehoord en gewaardeerd. Wij hebben hart voor het vak, onze missie en elkaar. We zijn ondernemend, uitnodigend, inlevend, denken mee en bieden kansen. We zijn betrouwbare gesprekspartners. We hebben daarbij aandacht voor elkaar en geven elkaar feedback.

De organisatie is daadkrachtig. We hakken knopen door, we zijn besluitvaardig en we weten van aanpakken. We hebben een duidelijke visie en heldere doelen geformuleerd. Iedereen heeft de verantwoordelijkheid om zijn of haar bijdrage te leveren aan de organisatie en die verantwoordelijkheid nemen we. Daar zetten we ons voor in en spreken we elkaar op aan. We zijn doelgericht en we zorgen ervoor dat we resultaten tijdig behalen.

De organisatie is professioneel. We verstaan ons vak en leveren kwaliteit. We zijn opgeleid voor onze taken en werkzaamheden. Onze diensten en producten voldoen aan professionele kwaliteitseisen, standaarden of normen. We kijken kritisch naar wat ons handelen teweegbrengt en of het goed is wat we doen.

3 Programma's

3.1 Programma: 1. Risicobeheersing

Programmahouder: dhr. N.E. Joosten
Budgethouder: mevr. H. Tomassen

Waar gaat het over?

Risicogericht adviseren, informatie gestuurd werken, vergroten van het zelf-organiserend vermogen, doorontwikkeling van risicobeheersing.

Wat willen we bereiken?

1. *Vergroten zelf-organiserend vermogen*
  - a. We willen de brandveiligheid en externe veiligheid in de samenleving bevorderen met daarbij oog voor het versterken van de zelfredzaamheid in het verleden daarvan.
  - b. We maken burgers, bedrijven en instellingen bewust van veilige en onveilige situaties en daarmee het aantal incidenten te beperken.
2. *Informatie gestuurd werken*
  - a. We werken aan een actuele en gedegen informatiepositie van de brandweertenen behoeve van bestuurlijke verantwoording, hoogwaardige risicoadvisering, effectieve brandbestrijding en veilig optreden.
  - b. We stellen burgers, bedrijven, instellingen en hulpverleners in staat om met adequate informatie de brandveiligheid, externe veiligheid en zelfredzaamheid in hun leefomgeving te vergroten.
3. *Risicogericht adviseren*
  - a. We adviseren op de risico's, waarbij de risico's ten aanzien van brandveiligheid vanuit verschillende invalshoeken inzichtelijk zijn gemaakt door scenario's en/of een risicoanalyse.
  - b. We adviseren daar waar we als Veiligheidsregio een wettelijke adviesrol hebben.
  - c. We geven adviezen waar de veiligheidswinst het grootst is en waar deze adviezen het meeste toevoegen aan de wettelijke taken van de gemeenten en de provincie in het verzorgingsgebied.
4. *Doorontwikkeling risicobeheersing*
  - a. We voeren de brandweertaken op het gebied van brandveiligheid, externe veiligheid en zelfredzaamheid uit als één krachtige organisatie.
  - b. We leveren een bijdrage aan het multidisciplinair samenwerken binnen het team crisisbeheersing.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. *Vergroten zelf-organiserend vermogen*
  - a. Brandveilig leven activiteiten als voorlichting na brand, open dagen, rondleidingen kazernes/inloopsprekuren, woningchecks en themacommunicatie.
  - b. Verdere doorontwikkeling brandveilig leven
  - c. Uitrollen initiatieven pop up store en beleveniswoning regio breed
  - d. Inrichten van een front office (1 loket voor de burger voor alles wat te maken heeft met brandveiligheid).

2. *Informatie gestuurd werken*
  - a. We doen onderzoek na brand, dragen bij aan een landelijke data base en continueren het 100% nabellen.
  - b. We monitoren risico's en incidenten (in het MRI team)
  - c. We analyseren risico's en trends
  - d. We werken een onderzoeksagenda uit
  - e. We implementeren de informatie in de planvorming (o.a. informatievoorziening voor de incidentbestrijding door aanvalsplannen en bereikbaarheidskaarten)
  - f. We ontwikkelen een alerteringsmodel voor natuurbranden

3. *Risicogericht adviseren*
  - a. We verzorgen bedrijfsbezoeken en adviseren op (brand)veiligheid
  - b. We adviseren op bouwplannen conform nieuwe methodiek (deelname vooroverleg, advies bevoegd gezag, schouwen op de bouw).
  - c. We adviseren op gebieden waar bouw- en milieuregelgeving niet in voorziet (o.a. recreatie en natuur met behulp van gebiedsgerichte aanpak).
  - d. We adviseren het bevoegd gezag over risico's van brand en gevaarlijke stoffen ten behoeve van de bestuurlijke afweging in veiligheidsvraagstukken.
  - e. We adviseren bij: Bevi, BRZO, Vuurwerkbesluit, complexe Wm-aanvragen (Wet milieubeheer) en overige complexe risico-vraagstukken
  - f. We beoordelen bedrijven op de noodzaak van bedrijfsbrandweer.

4. *Doorontwikkelen van risicobeheersing*
  - a. We hebben een eenduidig regionaal uitvoeringsplan opgesteld met bijbehorende regionale procesbeschrijvingen
  - b. We ontwikkelen instrumenten voor het implementeren van de eenduidige werkwijze
  - c. We werken samen binnen de Veiligheidsregio o.a. door bij te dragen aan het (brand) risicoprofiel, beleidsplan en risicocommunicatieplan
  - d. We bouwen aan een goede samenwerkingsrelatie met onze 22 gemeenten, de omgevingsdiensten en Oost-5.
  - e. In samenwerking met Oost 5 geven we invulling aan het programma Impuls Omgevingsveiligheid
  - f. We voeren activiteiten uit die gericht zijn op het terugdringen van ongewenste en onnodige meldingen.

Wat mag het kosten?

Programma Risicobeheersing	Jaarrekening 2015	Begroot 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020
Lasten						
Loon & sociale premies		4.273.508	4.273.508	4.273.508	4.273.508	4.273.508
Goederen overig		318.481	318.481	318.481	318.481	318.481
Resultaat Lasten		4.591.989	4.591.989	4.591.989	4.591.989	4.591.989
Baten						
Bijdrage provincie		156.526	130.526	130.526	130.526	130.526
Gemeentelijke bijdrage anders		165.220	165.220	165.220	165.220	165.220
Resultaat Baten		321.746	295.746	295.746	295.746	295.746
Reserves						
Onttrekking		-	-	-	-	-
Toevoeging		-	-	-	-	-
Resultaat		4.270.243	4.296.243	4.296.243	4.296.243	4.296.243

3.2 Programma: 2. Incidentbestrijding

Programmahouder: dhr. N.E. Joosten
Budgethouder: dhr. M. Verlinden

Waar gaat het over?

Repressie, Paraatheid, Nazorg, Operationele Voorbereiding

Wat willen we bereiken?

1. *Repressie*
  - a. We leveren tijdige en kwalitatieve zorg in de hele VNOG, nu en in de (verdere) toekomst.
  - b. De organisatie is gebaseerd op het vastgestelde risicoprofiel en anticipeert op ontwikkelingen.
  - c. Onze posten vormen de basis van onze organisatie en we hebben voldoende personeel (beroeps én vrijwillig) dat betrokken, gemotiveerd en vakbekwaam is om uit te rukken.
  - d. We beschikken over voldoende uitrukgereed materieel.
2. *Paraatheid*
  - a. Ons netwerk van 56 brandweerposten levert geïntegreerd en uniform 24 uur per dag brandweezorg/hulpverlening aan de 22 gemeenten die deel uit maken van de VNOG.
3. *Nazorg*
  - a. We leveren kwalitatief hoogstaande nazorg aan ons repressief personeel.
4. *Operationele Voorbereiding*
  - a. We beschikken over kwalitatieve en uniforme procedures (mono operationele voorbereiding).

Wat gaan we daarvoor doen?

1. *Repressie*
  - a. We voeren onze (wettelijke) taken uit:
    - Brandbestrijding (gebouwen / natuurbrand / overige)
    - Ongevalsebestrijding Gevaarlijke Stoffen (OGS)
    - Bestrijding waterongevallen
    - Uitvoeren Hulpverlening
  - b. Beleidsontwikkeling op het gebied van brandbestrijding, gevaarlijke stoffen, waterongevallen, hulpverlening en natuurbrand
  - c. We voorzien in de operationele leiding (RROL / RROF)
  - d. We regelen het beheer van de posten
    - Afstemmen met bedrijfsvoering over het beheer van posten
    - Afstemming met andere afdelingen m.b.t. oefenroosters en planning dag-dienstwerkzaamheden van repressieve beroepsmedewerkers
    - Afstemmen beheer materieel met Materieel en Logistiek
    - Gebruikersonderhoud voertuigen
  - e. We zorgen voor een goed vrijwilligersbeleid, waarmee voldoende vrijwilligers geworven worden en aan de organisatie verbonden blijven
  - f. We coördineren de jeugdbrandweer

2. *Paraatheid*

a. We regelen de paraatheid:

- Behoeftebepaling t.a.v. vakbekwaam worden van het personeel
- Normen stellen t.b.v. niveau vakbekwaam blijven van het personeel
- Monitoring van beschikbaarheid van het repressief personeel
- Beheer en organisatie van alle roosters en piketten incl. coördinatie operationele leiding
- Formuleren van materieel- en materiaalbehoeften
- Normen stellen m.b.t. beschikbaarheid materieel en materiaal.

3. *Nazorg*

a. We regelen de nazorg (voorzien in procedures, bemensing teams, etc.)

4. *Operationele Voorbereiding*

- a. We stellen operationele procedures en protocollen op.
- b. We beheren specialismen, het grootschalig optreden en het dekkingsplan.
- c. We verzorgen de preparatie van het mono brandweeroptreden tbv meldkamer.
- d. We stemmen onze procedures af met de buurregio's en andere partners met wie we internationale raakvlakken hebben.

Wat mag het kosten?

Programma Incidentbestrijding	Jaarrekening 2015	Begroot 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020
Lasten						
Loon & sociale premies		9.904.015	9.274.015	9.274.015	9.274.015	9.274.015
Inhuur		15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Goederen overig		391.760	391.760	391.760	391.760	391.760
Bijzondere bijdrage		9.425	9.425	9.425	9.425	9.425
Dotatie aan voorziening		54.324	54.324	54.324	54.324	54.324
Resultaat Lasten		10.374.524	9.744.524	9.744.524	9.744.524	9.744.524
Baten						
---		-	-	-	-	-
Resultaat Baten		-	-	-	-	-
Reserves						
Onttrekking		-	-	-	-	-
Toevoeging		-	-	-	-	-
Resultaat		10.374.524	9.744.524	9.744.524	9.744.524	9.744.524

Nieuw beleid en bezuinigingen uit de Kadernota 2016-2020 verwerkt in de begrotingscijfers

Programma Incidentbestrijding	Begroot 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020
Uitvoering posten zijn de basis	10.000	280.000	280.000	280.000	280.000
Effectievere operationele inzet		-900.000	-900.000	-900.000	-900.000

3.3 Programma: 3. Brandweerondersteuning

Programmahouder: dhr. N.E. Joosten
Budgethouder: dhr. R.A. Moraal

Waar gaat het over?

Vakbekwaam worden, Vakbekwaam blijven, Materieel en Logistiek, Regionaal Brandmeld Systeem, Services

Wat willen we bereiken?

1. *Vakbekwaam worden*
  - a. We hebben opgeleid (repressief) personeel: onze medewerkers zijn volgens de landelijke eisen opgeleid.
  - b. Ons personeel is tevens opgeleid voor risicogerelateerde onderwerpen binnen het eigen verzorgingsgebied, zoals bijvoorbeeld natuurbrandbestrijding.
2. *Vakbekwaam blijven*
  - a. We hebben kwalitatief goed geoefend (repressief) personeel: onze medewerkers zijn aantoonbaar vakbekwaam voor hun functie.
  - b. We voeren het PPMO uit.
3. *Materieel en Logistiek*
  - a. We hebben een goede inzetbaarheid van materieel en materiaal.
  - b. We voorzien in een goede en efficiënte inkoop van materieel, materiaal, diensten en middelen.
  - c. We voorzien in de facilitering van de huisvesting die in 2016 in bezit is van de VNOG (zie ook programma 10).
4. *Regionaal Brandmeld Systeem (RBS)*
  - a. We willen dat de door het Bouwbesluit aangewezen instellingen op zodanige wijze verbonden zijn met ons RBS, dat bij detectie een zo snel mogelijke doormelding plaatsvindt naar de meldkamer.
  - b. We regelen het aan- en afsluiten van bedrijven en instellingen op het RBS.
  - c. Geen ongewenste en onnodige meldingen ontvangen op de meldkamer die uiteindelijk worden doorgezet naar de brandweer.
5. *Service*
  - a. We willen onze (interne) dienst- en serviceverlening optimaal organiseren.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. *Vakbekwaam worden*
  - a. We stemmen de repressieve opleidingsvraag uit de primaire processen en het aanbod (vanuit de landelijke organisatie) op elkaar af.
  - b. We besteden de uitvoering van de repressieve opleidingen uit aan landelijke organisaties.
  - c. We verzorgen risicogerelateerde VNOG specifieke opleidingen binnen het eigen verzorgingsgebied.
  - d. We zorgen ervoor dat het PPMO wordt ingepland, afgenomen en de resultaten worden geadministreerd.

2. *Vakbekwaam blijven*
  - a. We werken op basis van risico's in het verzorgingsgebied en persoonlijke leervragen, waarbij er alleen geoefend wordt wat nodig is.
  - b. We bundelen onze beschikbare regionale capaciteit door centrale regie en ondersteuning. Organisatorisch werken we met kerngroepen.
  - c. Onze medewerkers (beroeps- en vrijwilligers) krijgen meer eigen verantwoordelijkheid en de ondersteuning wordt specifiek afgestemd op behoeften.
  - d. We benutten onze vakbekwaamheidscapaciteit daar waar zij het verschil kan maken; op vakinhoud en op onderwijskundig gebied.

3. *Materieel en Logistiek*
  - a. We voeren het beheer, onderhoud en de keuringen van materieel en materiaal uit.
  - b. We werken verspreid over de regio in 6 servicepunten, onder centrale regie en ondersteuning die verbindt. De teams materieel en logistiek ondersteunen de gehele organisatie.
  - c. We zorgen op de 6 servicepunten voor (minimale) voorraden die direct voorhanden zijn en in ieder geval een ademlucht werkplaats.
  - d. We passen het principe van front- en backoffice toe, met benutting van digitale mogelijkheden voor onderhoud contacten, optimale bereikbaarheid, vergroting van de continuïteit en beschikbaarheid (24/7 voor delen ondersteuning).
  - e. Onze posten houden de verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van het gebruikersonderhoud.
  - f. De post heeft een signalerende rol over de staat van het materieel en uitrusting

4. *Regionaal Brandmeld Systeem (RBS)*
  - a. We regelen de aan- en afsluiten van bedrijven en instellingen op het RBS.
  - b. Adviseren, ondersteunen en uitvoeren van het beleid dat gericht is op terugdringen van ongewenste en onnodige meldingen.
  - c. RBS monitort op kwaliteit en continuïteit van de systemen en meldingen.

5. *Services*
  - a. We hebben een servicedesk als verbindende factor voor alle (facilitaire) processen (tevens helpdesk, facilitair kennis- en adviescentrum).

Wat mag het kosten?

Programma Brandweerondersteuning	Jaarrekening 2015	Begroot 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020
Lasten						
Loon & sociale premies		6.183.430	6.183.430	6.183.430	6.183.430	6.183.430
Inhuur		10.005	10.005	10.005	10.005	10.005
Energie		505.312	505.312	505.312	505.312	505.312
Duurzame goederen		350.423	350.423	350.423	350.423	350.423
Goederen overig		8.066.030	8.054.030	8.054.030	8.054.030	8.054.030
Dotatie aan voorziening		11.043	11.043	11.043	11.043	11.043
Resultaat Lasten		15.126.243	15.114.243	15.114.243	15.114.243	15.114.243
Baten						
Goederen overig		1.430.831	1.430.831	1.430.831	1.430.831	1.430.831
Resultaat Baten		1.430.831	1.430.831	1.430.831	1.430.831	1.430.831
Reserves						
Onttrekking		-	-	-	-	-
Toevoeging		-	-	-	-	-
Resultaat		13.695.412	13.683.412	13.683.412	13.683.412	13.683.412

Nieuw beleid en bezuinigingen uit de Kadernota 2016-2020 verwerkt in de begrotingscijfers

Programma Brandweerondersteuning		Begroot 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020
Lagere bijdrage RBS		-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Gevolgen Periodiek Preventief		130.000	130.000	130.000	130.000	130.000
Medisch Onderzoek (PPMO)						

3.4 Programma: 4. Crisisbeheersing

Programmahouder: mevr. A.H. Bronsvoord
Budgethouder: dhr. J. Wesselink

Waar gaat het over?

De belangrijkste taak is het voorbereid zijn op incidenten, rampen en crisissituaties. Het gaat daarbij om het vervullen van een:

1. *Regiefunctie:*
  - a. erop toezien dat doelstellingen worden bereikt en taken worden uitgevoerd.
  - b. zicht hebben op zaken, sturen en afstemmen met organisaties.
2. *Platformfunctie:*
  - a. een kenniscentrum zijn, (halen en brengen van –nieuwe- informatie) en faciliteren van het bij elkaar brengen van partijen (ook van burgers en bedrijven) om samen te werken aan complexe, brede veiligheidsvraagstukken.
3. *Uitvoerende functie:*
  - a. zorgen voor uitvoering van deelproducten die altijd multidisciplinair van aard zijn.

Wat willen we bereiken?

1. *Sturing en samenwerking*
  - a. We willen zorgdragen voor de voorbereiding en coördinatie van multidisciplinaire processen, waarbij we ervoor zorgen dat de uitvoering van acties door en in de kolommen geschiedt.
  - b. We willen nauwe samenwerking met partners als Defensie, Provincie, het Openbaar Ministerie, Waterschappen, Rijkswaterstaat en anderen.
2. *Risicoanalyse en Planvorming*
  - a. We willen een actueel beeld van de risico's in ons gebied.
  - b. We willen vooruitlopend op evenementen of eventuele dreigende crises en/of rampsituaties maatregelen treffen.
  - c. We willen actuele plannen voor onszelf en veiligheidspartners
3. *Leiding en coördinatie*
  - a. We willen een accurate operationele organisatie die voorbereid is op, en leiding geeft aan multidisciplinaire crisisbeheersing.
4. *Informatie en communicatie*
  - a. We willen informatievoorziening door ontwikkelen voor de koude-, lauwe- en warme situatie. Bevordering van zelfredzaamheid en stimuleren van burgerparticipatie vertrekt ook vanuit dit proces (oranje kolom).
  - b. We willen een platform voor het monitoren van multidisciplinaire risico's en incidenten samen met onze multidisciplinaire veiligheidspartners.
  - c. We willen informatie gestuurd werken.
  - d. We willen netcentrisch werken door ontwikkelen.
5. *MOTO/Multi-vakbekwaamheid*
  - a. Wij willen de operationele prestaties van de Veiligheidsregio optimaliseren en tenminste voldoen aan de daaraan gestelde wettelijke vereisten
  - b. Wij willen toewerken naar het mogelijk maken van maatwerk, op thema, groeps- of op individueel niveau, binnen de mogelijkheden van de organisatie
  - c. Belangrijk onderdeel hierbij is de samenwerking met andere partners, zoals in de afstemming met gemeentelijke (bestuurlijke) trainingen en trainingsvormen met andere veiligheidspartners

6. *Oranje kolom*
  - a. We willen de samenwerking met de oranje kolom blijven versterken. Onderdelen hierbinnen zijn crisiscommunicatie, acute bevolkingszorg en herstellzorg
7. *Speciale projecten*
  - a. De onvoorspelbaarheid van rampen en crisis leidt tot de noodzaak van een flexibele crisisbeheersingsorganisatie die kan inspelen op maatschappelijke thema's in relatie tot veiligheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

Crisisbeheersing is gebonden aan een aantal wettelijke eisen waaraan moet worden voldaan. Naast de concrete werkzaamheden die hier op gericht zijn, is er nog een aantal gewenste/ benodigde ontwikkelingen waaraan zo veel mogelijk inhoud wordt gegeven.

1. *Sturing en samenwerking*
  - a. We verzorgen de voorbereiding van de vergaderingen van de Veiligheidsdirectie en de gezamenlijke bestuursvergaderingen van de VNOG
  - b. We werken aan het verder intensiveren van de samenwerking tussen de verschillende veiligheidsregio's IJsselland, Twente, Gelderland Midden en Gelderland Zuid in Oost-5 verband
  - c. We verzorgen de coördinatie van multidisciplinaire evaluaties.
  - d. We beheren het multidisciplinaire netwerk met de vertegenwoordigers van de (vitale) netwerkpartners
  - e. In het kader hiervan sluiten we (landelijke) convenanten af en beheren die, houden we netwerkbijeenkomsten en ontwikkelen we strategische netwerkkaarten
2. *Risicoanalyse en planvorming*
  - a. We zorgen voor de actualisatie, het beheer en de implementatie en uitvoering van de (wettelijk vereiste) planfiguren zoals: regionaal beleidsplan (RBP), regionaal crisisplan (RCP), de rampbestrijdingsplannen t.b.v. de BRZO-bedrijven en de door het bestuur aangegeven incidentbestrijdingsplannen
  - b. We inventariseren en analyseren regionale risico's (het risicoprofiel)
  - c. We bereiden ons voor op geprioriteerde (landelijke) crisistypen ter verkleining van (rest) risico's: nucleaire veiligheid en stralingsbescherming, continuïteit van de samenleving en water en evacuatie
  - d. We adviseren en bereiden ons voor op grote multi-evenementen, externe veiligheid en ruimtelijke ordening en vervullen hierin een regierol.
  - e. We bereiden grootschalige evenementen voor (bijvoorbeeld Zwarte Cross) en vervullen hierin een regierol
3. *Leiding en Coördinatie*
  - a. We operationaliseren de multi-crisisbeheersingorganisatie door uitvoering van het crisisplan op het gebied van COPI, GBT, ROT en RBT
  - b. We organiseren het Regionaal Operationeel Voorbereidend Team in het kader van bijvoorbeeld een griep пандemie of Q-koorts.,
4. *Informatie en communicatie*
  - a. We zorgen voor een nieuwe innovatieve eenheid voor informatievoorziening en crisisbeheersing
  - b. We zorgen voor integraliteit door nadruk te leggen op informatieprocessen en de onderlinge samenwerking
  - c. We richten informatievoorziening tussen de diensten en organisaties in (net-centrisch werken), als onderdeel van het crisisplan
  - d. We gaan verder met het ontwikkelen van operationele informatie voorziening
  - e. We werken aan de implementatie en de ontwikkeling van formats in het Landelijke Crisismanagementsysteem (LCMS)

- f. We voeren het beheer van de inlogaccounts van de operationele (multidisciplinaire) functionarissen voor LCMS
  - g. We fungeren als frontoffice voor het aanwijzen van Special Coverage Locations in verband met binnenhuisdekking van C2000 communicatieapparatuur.
5. *MOTO/ multi vakbekwaamheid*
- a. We stellen het Multi Opleiding, Trainen & Oefen plan op, met daar in onder andere aandacht voor systeemoefeningen en de doorontwikkeling van bestuurlijke oefeningen, OT- en Copi trainingen
  - b. Jaarlijks bereiden we op basis van dit vastgestelde plan diverse oefeningen voor en voeren ze uit
  - c. We organiseren trainingen waarbij het Landelijke Crisismanagementsysteem (LCMS) wordt ingezet
6. *Oranje kolom*
- a. We zorgen voor overleg tussen de gemeentelijke (oranje), geneeskundige (wit) en brandweer (rood) kolom binnen de VNOG om te komen tot gezamenlijke aanpak van het onderdeel crisisbeheersing en rampenbestrijding.
  - b. Om de positie van de oranje kolom te versterken wordt deze in de vorm van Bureau Bevolkingszorg binnen de VNOG ontwikkeld als entiteit naast GHOR, politie en brandweer¹
7. *Speciale projecten*
- a. We richten onze organisatie zodanig in dat ingespeeld kan worden op maatschappelijke thema's in relatie tot veiligheid (voorbeeld: Vluchtelingen, MKZ, Ebola etc.)

Wat mag het kosten?

Programma Crisisbeheersing	Jaarrekening 2015	Begroot 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020
Lasten						
Loon & sociale premies		415.222	415.222	415.222	415.222	415.222
Goederen overig		261.080	271.080	271.080	271.080	271.080
Resultaat Lasten		676.302	686.302	686.302	686.302	686.302
Baten						
---		-	-	-	-	-
Resultaat Baten		-	-	-	-	-
Reserves						
Onttrekking		-	-	-	-	-
Toevoeging		-	-	-	-	-
Resultaat		676.302	686.302	686.302	686.302	686.302

Nieuw beleid en bezuinigingen uit de Kadernota 2016-2020 verwerkt in de begrotingscijfers

Programma Crisisbeheersing	Begroot 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020
Opleidingen copi, operationele leiding etc.		10.000	10.000	10.000	10.000
Dekking oranje kolom	110.000	110.000	110.000	110.000	110.000

¹ Dit is besloten in het AB van 1 juli 2015.

3.5 Programma: 5. GHOR

Programmahouder: mevr. C. Abbenhues
Budgethouder: dhr. A. Schoenmaker

Waar gaat het over?

De begroting geeft invulling aan de strategische thema's van de GHOR:

1. Een flexibele en sterke operationele GHOR-organisatie
2. Zelfredzaamheid & burgerparticipatie als één van de dragende pijlers
3. Informatie gestuurde besluitvorming in het geneeskundig netwerk

Wat willen we bereiken?

De GHOR zet in 2017 de ingezette richting door: versterking van risicobeheersing, operationele inzet, GHOR-organisatie en continueren van het netwerk.

Daarnaast levert de GHOR een bijdrage aan landelijke beleidsontwikkelingen in het werkveld, dat sterk in beweging is. Daartoe sluiten we dan ook aan bij nieuwe overlegstructuren die een relatie hebben tot ons werkveld.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. *Herdefiniëren rol GHOR van de toekomst*
  - a. De GHOR zal de komende periode een regiefunctie blijven vervullen ten aanzien van de samenhang in de keten. Er worden actief keuzes gemaakt. Dat houdt ook in dat niet geacteerd wordt op taakvelden waar de verantwoordelijkheden ook elders belegd kunnen worden. De GHOR wordt steeds meer een virtueel kantoor waarbinnen een risicogerichte werkwijze wordt gehanteerd. Er wordt actief bij de gemeenten binnen het verzorgingsgebied nagegaan waar de toegevoegde waarde van de GHOR wordt gezien
  - b. Concreet:
    - Verrichten van een omgevingsanalyse
    - Ontwikkelen van een 'menukaart' GHOR
    - Het vergroten van de zichtbaarheid van de GHOR
    - Het ontwikkelen van een methodiek voor de advisering van de zorgpartners
    - Het ontwikkelen van de GHOR-koppelvlakken met de kolom- en ketenpartners.
2. *Meebewegen bij ontwikkeling*
  - a. Individuen gaan meer verantwoordelijkheid nemen en meer gebruik maken van digitale mogelijkheden om de eigen gezondheid te monitoren. Binnen dit geheel onderhoudt de GHOR het netwerk in de gezondheidszorg, met name voor afstemming bij bijzondere situaties. De impact van digitalisering voor huisartsen- en ziekenhuissector wordt dan ook nauwgezet gevolgd, waarbij de verwachting is dat organisaties in de gezondheidszorg meer geclusterd hun diensten zullen aanbieden.
  - b. Het bestuurlijk netwerk wordt voor de GHOR een groter aandachtspunt. De GHOR zal in dat kader haar signaleringsfunctie behouden. Zowel bij sociale als bij fysieke veiligheid zal de GHOR, in samenwerking met GGD, haar rol als adviseur bij maatschappelijke onrust oppakken, en in samenwerking met gemeenten, de volksgezondheid en sociale wijkteams. Daarbij wordt een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling gehanteerd
  - c. Concreet:
    - Aanpassen van de producten aan maatschappelijke ontwikkelingen
    - Inzetten van gebiedsgerichte teams (investeren in contacten met gemeenten)
    - Vergroten van de zichtbaarheid naar netwerk toe

3. *Doorontwikkelen informatievoorziening*

- a. Diverse informatiesystemen die in de geneeskundige hulpverlening worden gebruikt en die de samenleving van dienst kunnen zijn, worden met elkaar gekoppeld. En vanuit big data zal informatie meer ondersteunend gaan worden in de afhandeling van crisissituaties. De GHOR zal monodisciplinair de beeldvorming blijven verbeteren. In de koude situatie wordt informatie ingezet om de warme situaties nog beter voor te bereiden
- b. Concreet:
- Ontwikkelen van een methodiek voor het monitoren van data in de koude fase (Informatiegestuurd werken)
  - Volgen van ontwikkelingen in de geneeskundige zorg op het gebied van ICT en informatievoorziening

4. *Professionaliseren operationele organisatie*

- a. De GHOR zoekt vergaande samenwerking met andere regio's en met landelijke gremia. Door gebruik te maken van kleine specialistische teams zal het niveau van optreden tijdens crisissituaties verhogen. Daarbij zal creativiteit, oplossingsgerichtheid, verbinding, het elkaar kennen en empathie nog steeds van doorslaggevende betekenis zijn. Burgerparticipatie gaat zichzelf steeds verder organiseren, AED's en drones kunnen ondersteunend worden ingezet voor burgerhulpverlening
- b. Concreet:
- Doorontwikkelen van vakbekwaam blijven
  - Inventariseren van mogelijke activiteiten binnen burgerparticipatie vanuit de verantwoordelijkheid van de GHOR

5. *Regulier werk*

- a. Naast de inspanningen voor de hierboven benoemde speerpunten zal de GHOR zich in de komende jaren bezighouden met de activiteiten die haar reguliere taken ondersteunen en dit in de afgelopen jaren zijn ontwikkeld. Het gaat daarbij onder meer om het geneeskundig optreden, advisering op het terrein van fysieke veiligheid en evenementen, het opleiden en oefenen van operationele functionarissen en het toepassen van mogelijkheden op het gebied van de informatievoorziening

Wat mag het kosten?

Programma GHOR	Jaarrekening 2015	Begroot 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020
Lasten						
Loon & sociale premies		821.925	821.925	821.925	821.925	821.925
Inhuur		418.900	418.900	418.900	418.900	418.900
Energie		16.769	16.769	16.769	16.769	16.769
Goederen overig		349.384	349.384	349.384	349.384	349.384
Resultaat Lasten		1.606.978	1.606.978	1.606.978	1.606.978	1.606.978
Baten						
Goederen overig		131.500	131.500	131.500	131.500	131.500
Resultaat Baten		131.500	131.500	131.500	131.500	131.500
Reserves						
Onttrekking		-	-	-	-	-
Toevoeging		-	-	-	-	-
Resultaat		1.475.478	1.475.478	1.475.478	1.475.478	1.475.478

3.6 Programma: 6. Meldkamer Oost-Nederland

Programmahouder: dhr. J.W. Wiggers
Budgethouder: Dhr. A. Schoenmaker

Waar gaat het over?

Ontvangen en begeleiden van meldingen, het begeleiden van incidenten, oefenen, het regionaal brandmeldsysteem, het project "terugdringen onnodige en onterechte meldingen" en de landelijke meldkamerorganisatie (LMO).

Wat willen we bereiken?

We zijn dé betrouwbare verbinding tussen de hulpverlening en de bevolking. We werken als fysiek meld-, regel- en coördinatiecentrum, waar alle meldingen van brandweer (politie en geneeskundige zorg) binnen komen. We coördineren de hulpverleningsdiensten en sturen deze aan.

1. *Ontvangen en begeleiden van meldingen*
  - a. We voorzien de burger zo snel mogelijk van een adequaat optreden van de brandweer.
2. *Begeleiden incidenten*
  - a. We zetten de eenheden op straat goed in en sturen ze aan.
  - b. Bij een reguliere inzet en bij opschaling alarmeren we de juiste personen en eenheden.
  - c. We registreren in aanvang de (multidisciplinaire) opschaling (GRIP).
3. *Oefenen*
  - a. We vergroten de kennis en vaardigheden van onze centralisten.
4. *RBS en TOOM*
  - a. We dringen het aantal nodeloze automatische alarmeringen terug.
  - b. We dragen bij aan de instandhouding van het regionaal brandmeldsysteem.
5. *Overig (o.a. Landelijke Meldkamer)*
  - a. We zetten ons in voor een goede samenwerking in de nieuwe meldkamerorganisatie.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. *Ontvangen en behandelen van meldingen*
  - a. We nemen alle (acute) hulpvragen van burgers aan (brandweezorg en grootschalige incidenten) en we behandelen en coördineren de hulpvragen.
  - b. Op basis van uitvraag classificeren we een hulpvraag effectief en volgt een vakkundige, snelle en juiste alarmering van brandweereenheden
2. *Begeleiden van incidenten*
  - a. De brandweereenheden worden door onze centralist begeleid bij de inzet.
  - b. In de eerste aanvang van een incident zorgt de centralist voor beeldvorming op basis van de beschikbare informatie.
  - c. We oefenen een faciliterende functie uit voor de hulpverleners op straat en voeren de regie in de communicatielijnen.
  - d. We hebben daarbij tevens een lifeline- en vraagbaakfunctie voor de hulpverleners, daarom zijn we altijd bereikbaar voor de eenheden en denken we (ongevraagd) mee en vooruit.
  - e. We fungeren als knooppunt van informatiestromen.
  - f. De centralist zorgt bij opschaling voor het alarmeren van grootschalig optreden, de hoofdstructuur en andere instanties.

3. *Oefenen*
  - a. Onze centralisten worden geoefend in hun vaardigheden als centralist
  - b. We oefenen samen met onze partners, waarbij de samenwerking tussen de meldkamer en het veld wordt beoefend

4. *Regionaal Brandmeldsysteem en het project "terugdringen onterechte en onnodige meldingen"*
  - a. Bij een automatisch alarm verifiëren we eerst (bij daarvoor van te voren bepaalde abonnees) de melding door middel van contrabellen.
  - b. We voeren nevenwerkzaamheden uit voor het openbaar brandmeldsysteem uit (o.a. acteren we op storingen en behandelen we verzoeken tot testen van een installatie).

5. *Overig (o.a. voorbereidingen Landelijke Meldkamer Organisatie)*
  - a. Een aantal van onze centralisten heeft een extra taak als calamiteitencoördinator op de meldkamer. Bij grotere (GRIP) incidenten coördineren deze tussen de drie disciplines en zorgen voor het eerste meldkamerbeeld. Dit wordt aangeboden aan de sleutelfunctionarissen in hoofdstructuur van crisisbeheersing en rampenbestrijding.
  - b. In 2017 wordt gewerkt aan de vormgeving en inrichting van de meldkamer in Oost-Nederland. Als één van de partners neemt de VNOG deel aan dit proces en brengt arbeidscapaciteit in. In de nieuwe meldkamer worden de huidige vier meldkamers in de provincies Gelderland en Overijssel samengevoegd tot één. Deze wordt gevestigd in Apeldoorn

Wat mag het kosten?

Programma MON	Jaarrekening 2015	Begroot 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020
Lasten						
Loon & sociale premies		903.699	903.699	903.699	903.699	903.699
Inhuur		47.500	47.500	47.500	47.500	47.500
Goederen overig		103.783	103.783	103.783	103.783	103.783
Bijzondere bijdrage		510.000	510.000	510.000	510.000	510.000
Resultaat Lasten		1.564.982	1.564.982	1.564.982	1.564.982	1.564.982
Baten						
---		-	-	-	-	-
Resultaat Baten		-	-	-	-	-
Reserves						
Onttrekking		-	-	-	-	-
Toevoeging		-	-	-	-	-
Resultaat		1.564.982	1.564.982	1.564.982	1.564.982	1.564.982

3.7 Programma: 7. Bedrijfsvoering

Programmahouder: dhr. H.J. van Schaik
Budgethouder: dhr. O. Paans

Waar gaat het over?

Bestuur, Strategie & Communicatie (beleids-, directie-, bestuursadvisering en communicatie), Middelen (financiën, inkoopadvisering, verzekeringen, huisvesting), HRM (personeelszaken, personeelsbeleid, -advies, uitvoering) en Informatie (ICT, DIV, informatie-ontsluiting en informatiebeheer, telefonie)

Wat willen we bereiken?

1. *Bestuur en strategie*
  - a. We willen professionele sturende-, bestuurs- en beleidsprocessen en treden op als regisseur van processen en adviseur in de beleidsvorming.
  - b. Om de directie te faciliteren zorgen we voor:
    - Een goede ambtelijke voorbereiding van de voorstellen voor het bestuur.
    - Structurele betrokkenheid van alle ambtelijk deelnemers.
    - De coördinatie van de voorbereiding door een bestuurssecretaris.
2. *Communicatie*
  - a. We willen goede externe en interne communicatie die onze missie ondersteunt.
3. *Informatie*
  - a. We willen een goede ontsluiting en archivering van informatie (zowel operationele, als bedrijfsvoeringstechnische informatie).
  - b. We willen een adequate en betrouwbare IT-omgeving ter ondersteuning van de processen binnen de organisatie.
4. *HRM*
  - a. We willen bijdragen aan een ontwikkelingsgericht personeelsbeleid.
5. *Middelen*
  - a. We willen een adequate financiële huishouding.
  - b. We willen een rechtmatige en doelmatige inkoop.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. *Bestuur en strategie*
  - a. We ondersteunen het bestuur, de directie, in voorkomende gevallen het management en de OR.
  - b. We regelen alle organisatorische zaken rondom de bestuurlijke overleggen en dragen zorg voor de kwaliteit van de besluitvormingsstukken.
  - c. We streven naar een gestroomlijnde besluitvorming door het bestuur.
  - d. We zorgen voor snelle communicatie over de bestuursbesluiten.
  - e. We zorgen voor bekendheid over de Veiligheidsregio bij, en betrokkenheid van crisis-/ ketenpartners.
  - f. We zorgen voor optimale samenwerking met de omliggende veiligheidsregio's.
  - g. We verzorgen de (juridische) advisering.
  - h. We beheren relaties, ondersteunen processen, projecten en programma's.
  - i. We dragen bij aan (meerjaren) beleidsontwikkeling, inclusief prestatie-indicatoren
  - j. We dragen bij aan advisering op basis waarvan gewogen besluitvorming kan plaatsvinden, binnen de (vooraf op vakinhoud bepaalde) gestelde kaders.

2. *Communicatie*
  - a. We zorgen voor herkenbare eenduidige communicatie, afgestemd op de doelgroepen
  - b. We geven projecten, afdelingen/teams tijdig communicatieondersteuning en – advies
  - c. We ondersteunen bij de bestuurlijke en strategische communicatie ten behoeve van politieke en complexe (pers)vragen
  - d. We voorzien in een perspiket

3. *Informatie*
  - a. We bieden onze documentaire informatie in een juiste vorm, tijdig en volledig aan, zodat die de medewerkers ondersteunt bij het uitvoeren van hun taken
  - b. We richten onze ICT zo in dat er veilig flexibel, mobiel en locatieonafhankelijk kan worden gewerkt
  - c. Onze ICT-omgeving is zodanig schaalbaar ingericht dat ontwikkelingen op organisatie- of operationeel niveau snel kunnen worden opgevangen
  - d. We voorzien in de volledige informatieketen (techniek, ontsluiting en beheer).

4. *HRM*
  - a. We ontwikkelen HRM beleid en voeren het uit
  - b. We verzorgen proactief de advisering
  - c. We bewaken het rechtspositioneel kader en zorgen voor overeenkomstige uitvoering
  - d. We implementeren de resultaten van het programma “Mens en organisatie”.
  - e. We dragen bij aan advisering op basis waarvan gewogen besluitvorming kan plaatsvinden, binnen de (vooraf op vakinhoud bepaalde) gestelde kaders

5. *Middelen*
  - a. We voorzien in een meerjarig financieel kader.
  - b. We voeren de financiële administratie uit.
  - c. We dragen bij aan advisering op basis waarvan gewogen besluitvorming kan plaatsvinden, binnen de (vooraf op vakinhoud bepaalde) gestelde kaders.
  - d. We kopen in via 3 hoofdprocessen: Richten (bepalen van de strategie), Inrichten (ontwerpen, inrichten & ontwikkelen van een professionele inkooporganisatie) en Verrichten (nadenken over en uitvoeren van de daadwerkelijke inkoop).

Wat mag het kosten?

Programma Bestuur en Bedrijfsvoering	Jaarrekening 2015	Begroot 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020
Lasten						
Loon & sociale premies		4.943.098	4.943.098	4.943.098	4.943.098	4.943.098
Duurzame goederen		70.970	70.970	70.970	70.970	70.970
Goederen overig		3.247.221	3.217.221	3.217.221	3.217.221	3.217.221
Resultaat Lasten		8.261.289	8.231.289	8.231.289	8.231.289	8.231.289
Baten						
---		-	-	-	-	-
Resultaat Baten		-	-	-	-	-
Reserves						
Onttrekking		-	-	-	-	-
Toevoeging		15.000	-	-	-	-
Resultaat		8.276.289	8.231.289	8.231.289	8.231.289	8.231.289

Nieuw beleid en bezuinigingen uit de Kadernota 2016-2020 verwerkt in de begrotingscijfers

Programma Bedrijfvoering	Begroot 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020
Veiligheidsportaal	155.000	125.000	125.000	125.000	125.000
ICT-beveiliging	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000
Bijdrage Instituut Fysieke Veiligheid	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Gevolgen werkkostenregeling (WKR)	136.000	136.000	136.000	136.000	136.000

3.8 Programma: 8. Directie en Control

Programmahouder: dhr. J.C.G.M. Berends
Budgethouder: dhr. A. Schoenmaker

Waar gaat het over?

Directie en control.

Wat willen we bereiken?

1. *Directie*
  - a. Geeft leiding aan de organisatie, ontwikkelt de organisatie verder en draagt er zorg voor dat de organisatie voorbereid blijft op de toekomst, zodat zij haar doelstellingen bereikt en haar (wettelijke) taken uitvoert.
2. *Control*
  - a. Bewaakt het systeem van besturing en beheersing in de organisatie en draagt er zorg voor dat directie en bestuur hierover geïnformeerd worden.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. *Directie*
  - a. Draagt zorg voor implementatie en doorontwikkeling van de organisatiefilosofie, -structuur en -cultuur.
  - b. Draagt zorg voor een werkomgeving waarin mensgericht met passie, plezier en ambitie samengewerkt wordt aan de veiligheid van de samenleving
  - c. Draagt zorg voor een transparante besluitvormingslijn, waarbij we zorgen voor helderen en tijdige communicatie over de (vorbereide) voorstellen.
  - d. Stimuleert het proces-, project- en programmagericht denken en werken.
  - e. Zorgt voor structureel overleg met de veiligheidspartners binnen het multidisciplinair veiligheidsoverleg.
  - f. Zorgt voor een planmatige aanpak zodat alle betrokkenen hun rol kunnen spelen.
2. *Control*
  - a. De controller bewaakt de mate van besturing en beheersing in de organisatie en treedt op als business partner van directie en bestuur
  - b. De controller ontwikkelt de beheersfunctie en probeert in een zo vroeg mogelijk stadium gevraagd en ongevraagd te adviseren, zonder daarbij onderdeel van de legitimatie van de besluitvorming te worden.
  - c. Control richt zich op risicomangement, informatiemanagement, procesmanagement, kwaliteitsmanagement, ao/ic, de planning & controlcyclus en de uitvoering van audits
  - d. De controller brengt de risico's die voortkomen uit de onderdelen van de organisatie in kaart alsmede de bedrijfsvoering risico's in het algemeen en vertaalt deze voor zover mogelijk in financiële zin, waarmee een relatie met de weerstandscapaciteit van de organisatie wordt gelegd.
  - e. De controller initieert, ondersteunt en stimuleert informatiestromen opdat de wenselijke besluiten worden genomen en dat afwegingen plaatsvinden in het licht van urgentie, rechtmatigheid, risico's, effectiviteit en efficiëntie.
  - f. De controller ondersteunt en stimuleert dat de processen zo worden ingericht dat ze zichtbaar bijdrage aan de doelstelling leveren en er voldoende beheersmaatregelen zijn getroffen
  - g. De controller draagt bij aan het kwaliteitszorgsysteem
  - h. De controller ziet toe op een afdoende systeem van administratieve organisatie en interne controle.
  - i. De controller adviseert directie en bestuur over de producten in de planning & control cyclus

- j. De controller organiseert een systeem van onderzoek en reflectie om een oordeel te kunnen vormen over de mate van beheersing door de organisatie

Wat mag het kosten?

Programma Directie, Control en Staf	Jaarrekening 2015	Begroot 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020
Lasten						
Loon & sociale premies		383.244	383.244	383.244	383.244	383.244
Inhuur		153.684	153.684	153.684	153.684	153.684
Goederen overig		109.567	109.567	109.567	109.567	109.567
Stelpost		500.000	500.000	500.000	500.000	-
Resultaat Lasten		1.146.495	1.146.495	1.146.495	1.146.495	646.495
Baten						
---		-	-	-	-	-
Resultaat Baten		-	-	-	-	-
Reserves						
Onttrekking		-	-	-	-	-
Toevoeging		-	-	-	-	-
Resultaat		1.146.495	1.146.495	1.146.495	1.146.495	646.495

Nieuw beleid en bezuinigingen uit de Kadernota 2016-2020 verwerkt in de begrotingscijfers

Programma Directie en Control	Begroot 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020
Reorganisatiekosten	500.000	500.000	500.000	500.000	

3.9 9. Algemene dekkingsmiddelen & Onvoorzien

Programmahouder: dhr. H.J. van Schaik
 Budgethouder: Directie

Op het programma algemene dekkingsmiddelen worden het beleid en de middelen geschetst, die betrekking hebben op de gemeentelijke bijdragen, de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding en de stelposten, die (nog) niet zijn toe te rekenen aan een bepaald programma.

1. Gemeentelijke bijdragen

- a. Door de vaststelling van de kadernota 2016-2020 is besloten, dat de gemeentelijke bijdragen voor 2017 € 44.642.607 mogen bedragen. Doordat de discussie rondom het verdeelmodel nog niet is afgerond, is het niet mogelijk het bedrag per gemeente te berekenen. In dit bedrag zijn ook begrepen de bedragen die de gemeenten, die hun kazernes hebben overgedragen aan de VNOG, hiervoor kostendekkend betalen. Tevens is hierin de bijdrage voor de FLO / overgangsrecht opgenomen van de gemeente Apeldoorn. De tot en met 2016 aan de gemeenten uitbetaalde BTW compensatie wordt met ingang van 2017 op de bijdragen in mindering gebracht.

2. Brede Doeluitkering Rampenbestrijding

- a. De BDuR is herijkt en de gevolgen van deze herijking gaan hun beslag krijgen in 2017. Dit betekent voor onze regio, dat de uitkering daalt. Hiermee is in de kadernota al rekening gehouden.

2016	2017	2018	2019
8.095.041	7.710.000	7.700.000	7.700.000

(bron: brief meerjarig kader BDuR 2017-2019 ministerie van veiligheid en justitie en beschikking bijdrage 2016)

3. Realisatie taakstelling VNOG

Met de vaststelling van de Kadernota heeft u de VNOG een taakstelling opgelegd lopend tot per saldo € 2,4 miljoen structureel.

Omschrijving	2017	2018	2019	2020
Totaal nieuw beleid	1.625.000	1.625.000	1.625.000	1.625.000
Verlaging gemeentelijke bijdragen	900.000	900.000	900.000	900.000
Reorganisatiekosten	500.000	500.000	500.000	
Loon- en prijscompensatie	68.580	138.358	209.356	281.598
Aanwending dekking uit de VNOG-begroting	-331.815	-331.815	-331.815	-331.815
Taakstelling voor de organisatie	2.761.765	2.831.543	2.902.541	2.474.783

De bedragen voor nieuw beleid zijn opgenomen bij de betreffende programma's. Van de totale taakstellingen van € 2,4 miljoen is € 0,9 miljoen direct ten laste van het programma incidentbestrijding gebracht. Dit bedrag wordt ingevuld door een effectievere operationele inzet. De resterende taakstelling van € 1,5 miljoen is in 2020 opgenomen binnen de algemene dekkingsmiddelen. De realisatie van de taakstelling vormt onderdeel van het project zero-based begroting dat in het najaar van 2016 gerealiseerd moet zijn. Dit vindt plaats door middel van concrete maatregelen en de verlaging/aanpassing van budgetten binnen de verschillende programma's. Hiervoor ontvangt u voor eind 2016 een

wijziging van de programmabegroting 2017, zodat op 1 januari 2017 begonnen wordt met een begroting zonder bezuinigingstaakstellingen.

Wat mag het kosten?

Algemene Dekkingsmiddelen	Jaarrekening 2015	Begroot 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020
Lasten						
Loon & sociale premies		1.489.500	2.030.500	2.085.545	2.141.552	2.198.541
Kapitaal lasten		5.875.345	5.257.078	5.257.078	5.257.078	5.257.078
Inhuur		159.186	159.186	159.186	159.186	159.186
Goederen overig		16.807	161.607	176.340	191.331	206.584
Bijzondere bijdrage		2.466.000	-	-	-	-
Stelpost		-37.909	-1.023.956	-1.103.734	-1.183.862	-771.974
Resultaat Lasten		9.968.929	6.584.415	6.574.415	6.565.285	7.049.415
Baten						
Rijksbijdrage		8.067.000	7.710.000	7.700.000	7.700.000	7.700.000
Bijdrage verdeelmodel		41.866.004	39.117.757	39.117.757	39.117.757	39.117.757
Goederen overig		560.383	560.383	560.383	560.383	560.383
Resultaat Baten		50.493.387	47.388.140	47.378.140	47.378.140	47.378.140
Reserves						
Onttrekking		25.000	25.000	25.000	15.870	-
Toevoeging		-	-	-	-	-
Resultaat		-40.549.458	-40.828.725	-40.828.725	-40.828.725	-40.328.725

Nieuw beleid en bezuinigingen uit de Kadernota 2016-2020 verwerkt in de begrotingscijfers

Programma Algemene Dekkingsmiddelen	Begroot 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020
Loon- en prijsindex (gemeenten)		617.220	617.220	617.220	617.220
VNOG-deel loon- en prijsindex		68.580	138.358	209.356	281.598
Renteresultaat		300.000	300.000	300.000	300.000
Aanwending dekking eigen begroting VNOG	-331.815	-331.815	-331.815	-331.815	-331.815
Wijziging omvang BDUR	77.000	-387.000	-387.000	-387.000	-387.000
Verlaging gemeentelijke bijdragen		-900.000	-900.000	-900.000	-900.000
Verhoging gemeentelijke bijdragen voor loon- en prijscompensatie		617.220	617.220	617.220	617.220

3.10 Programma:

10. Brandweerkazernes in eigendom en overgangsrecht²

Programmahouder: dhr. H.J. van Schaik
 Budgethouder: dhr. R.A. Moraal

Waar gaat het over?

1. Vier kazernes in eigendom van VNOG (Apeldoorn-Saba, Doetinchem, Harderwijk, Heerde).
2. Afwikkeling van financiële gevolgen van het overgangsrecht met de gemeenten Apeldoorn en Doetinchem
3. Dit programma wordt één op een met de desbetreffende gemeente verrekend, is geen onderdeel van het verdeelmodel

Wat willen we bereiken?

1. Goed uitgeruste en onderhouden kazernes, zodat de uitruk kan plaatsvinden en werkzaamheden (zoals onderhoud en kantoorwerk) er kunnen worden verricht.
2. Een juiste uitvoering van het overgangsrecht.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We zorgen ervoor dat het onderhoud en facilitaire diensten plaatsvinden.

Wat mag het kosten?

De kazernes en het overgangsrecht worden een op een met de betreffende gemeenten verrekend.

Programma Brandweerkazernes in eigendom en overgangsrecht	Jaarrekening 2015	Begroot 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020
Lasten						
Loon & sociale premies		1.065.396	1.065.396	1.065.396	1.065.396	1.065.396
Kapitaal lasten		-	918.267	918.267	918.267	918.267
Energie		272.000	272.000	272.000	272.000	272.000
Duurzame goederen		63.763	63.763	63.763	63.763	63.763
Goederen overig		799.640	811.640	811.640	811.640	811.640
Dotatie aan voorziening		56.850	56.850	56.850	56.850	56.850
Resultaat Lasten		2.257.649	3.187.916	3.187.916	3.187.916	3.187.916
Baten						
Goederen overig		129.066	129.066	129.066	129.066	129.066
Gemeentelijke bijdrage anders		3.058.850	3.058.850	3.058.850	3.058.850	3.058.850
Resultaat Baten		3.187.916	3.187.916	3.187.916	3.187.916	3.187.916
Reserves						
Onttrekking		-	-	-	-	-
Toevoeging		-	-	-	-	-
Resultaat		-930.267	-	-	-	-

*1 kapitaallasten zijn in 2016 nog niet correct toegedeeld, vandaar een saldo.

² Dit is geen formeel programma maar separaat zichtbaar gemaakt in verband met één op één verrekening met de betreffende gemeenten

4 Overzicht baten en lasten

Overzicht van baten en lasten																
	2017				2018				2019				2020			
	Incidentele lasten	Incidentele baten	Structurele lasten	Structurele baten	Incidentele lasten	Incidentele baten	Structurele lasten	Structurele baten	Incidentele lasten	Incidentele baten	Structurele lasten	Structurele baten	Incidentele lasten	Incidentele baten	Structurele lasten	Structurele baten
Programma Risicobeheersing		295.746	4.591.989			295.746	4.591.989			295.746	4.591.989			295.746	4.591.989	
Programma Incidentbestrijding	54.324		9.690.200		54.324		9.690.200		54.324		9.690.200		54.324		9.690.200	
Programma Brandweerondersteuning			15.114.243	1.430.831			15.114.243	1.430.831			15.114.243	1.430.831			15.114.243	1.430.831
Programma Crisisbeheersing			686.302				686.302				686.302				686.302	
Programma GHOR			1.606.978	131.500			1.606.978	131.500			1.606.978	131.500			1.606.978	131.500
Programma MON			1.564.982				1.564.982				1.564.982				1.564.982	
Programma Bestuur en Bedrijfsvoering			8.231.289				8.231.289				8.231.289				8.231.289	
Programma Directie, Control en Staf	500.000		646.495		500.000		646.495		500.000		646.495				646.495	
Programma Brandweerkazernes in eigendom en			3.187.916	3.187.916			3.187.916	3.187.916			3.187.916	3.187.916			3.187.916	3.187.916
Algemene Dekkingsmiddelen			6.584.415	47.388.140			6.574.415	47.378.140			6.565.285	47.378.140			7.049.415	47.378.140
Totaal Exploitatie	554.324	295.746	51.904.809	52.138.387	554.324	295.746	51.894.809	52.128.387	554.324	295.746	51.885.679	52.128.387	54.324	295.746	52.369.809	52.128.387
Onttrekking/Toevoeging reserves		25.000				25.000				15.870						
Totaal Generaal	554.324	320.746	51.904.809	52.138.387	554.324	320.746	51.894.809	52.128.387	554.324	311.616	51.885.679	52.128.387	54.324	295.746	52.369.809	52.128.387

Uitgangspunten

In de vergadering van het Algemeen bestuur van 31 maart 2016 zijn uitgangspunten vastgesteld. Hieronder geven we aan hoe we deze uitgangspunten hebben toegepast in de programmabegroting.

1. Er is een prijsindex toegepast van 0,8%;
2. Er is een loonindex toegepast van 2,0%;
3. De totale bijdrage van de gemeenten is opgenomen conform het besluit over de Kadernota 2016-2020;
4. De als onderdeel van de Brede DoelUitkering Rampenbestrijding (BDUR) ontvangen BTW-compensatie wordt in mindering gebracht op de gemeentelijke bijdragen;
5. Voor de totale kapitaallasten is hetzelfde bedrag opgenomen als in 2016. In het najaar wordt aan het algemeen bestuur het meerjarig investeringsprogramma voorgelegd en de kredietaanvragen voor 2017. Onderdeel hiervan is ook de meerjarige financiële vertaling van de investeringen. De begroting 2017 wordt dan aangepast, waarbij de verwachting is, dat de beschikbare kapitaallasten voldoende zijn, voor de dekking van lasten. Dit is de reden, dat is afgeweken van het uitgangspunt over dit onderwerp, dat u bij de Kadernota 2016-2020 heeft vastgesteld;
6. Voor de berekening van de kapitaallasten van de vier overgenomen kazernes wordt uitgegaan van de percentages van de voor de financiering van deze objecten afgesloten leningen;
7. De loonsom is in afwachting van de definitieve functielijst na de reorganisatie gelijk aan 2016. De looncompensatie is als stelpost opgenomen. In het najaar komen we ook hierop terug als de functielijst na reorganisatie definitief is;
8. Voor het Regionaal Brandmeldsysteem en diensten wordt uitgegaan van kosten-dekkende tarieven;
9. In de overzichten zijn de jaarrekeningcijfers 2015 niet opgenomen. De indeling van de programma's is met ingang van 2016 gewijzigd en daarom zijn er geen vergelijkbare cijfers op programmaniveau.

5 Paragrafen

5.1 Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de Veiligheidsregio een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Voor de VNOG is alleen de gemeenschappelijke regeling Meldkamer Oost Nederland (MON) een verbonden partij. Twee leden van het algemeen bestuur VNOG nemen deel in het algemeen bestuur van de MON. De financiële bijdrage bestaat uit een voorschot dat tweemaal per jaar wordt voldaan. De financiële middelen die beschikbaar worden gesteld zijn niet verhaalbaar in het geval de MON haar financiële verplichtingen niet nakomt. De VNOG zorgt samen met de Veiligheidsregio IJsselland, de districten NOG en IJsselland binnen de politie-eenheid Oost en de vergunninghouders ambulancezorg in de regio's NOG en IJsselland voor de financiering van de MON. De MON heeft geen eigen vermogen.

Relatie met doelstelling

Volgens de wet veiligheidsregio's is het bestuur van de Veiligheidsregio verantwoordelijk voor het instellen en in standhouden van een gemeenschappelijke meldkamer. Beleidsvoornemens / ontwikkelingen:

Het invoeren van de Landelijke Meldkamer Organisatie met 10 locaties in Nederland (waaronder Apeldoorn) zorgt voor een grote impact.

Het bestuurlijk belang

J.C.G.M. Berends, DB lid MON.

J.W. Wiggers, DB lid MON.

Het financieel belang

Bijdrage 2016: € 522.075,-

Bijdrage 2017: € 522.075,-

Omvang Eigen- Vreemd vermogen MON

Eigen vermogen: 1-1-2017: € 0,- 31-12-2017: € 0,-

Vreemd vermogen: 1-1-2017: € 3.100.000,- 31-12-2017: € 2.500.000,-

De omvang van het verwachte resultaat 2017 voor de MON bedraagt € 0,-.

5.2 Weerstandsvermogen en Risico's

In deze paragraaf worden de risico's in beeld gebracht en gerelateerd aan de weerstandscapaciteit. Het berekenen van de weerstandscapaciteit is conform het BBV en het VNOG beleid. In het kader van dit beleid wordt er een brondocument aangehouden waarin meerjarig risico's in beeld worden gebracht. Deze paragraaf bevat slechts die risico's voor 2017 die een dusdanige omvang en impact hebben dat hier voor de Algemene Reserve rekening mee dient te worden gehouden.

Belangrijkste risico's³

	Risico (* € 1.000)	2016 /2017
1	Reorganisatie en frictiekosten	500
2	Aanpassing cao	0
3	Kosten Vennootschapsbelasting & wet M&O	50
	Totaal risico	550

Toelichting

- Reorganisatie en frictiekosten*
 Ten gevolge van de reorganisatie krijgt de organisatie te maken met de nodige frictie- en ontwikkelkosten. Deze kosten zijn onzeker. In de meerjarenbegroting is 2 miljoen aan frictiekosten als taakstelling opgenomen. Onzeker is of dit bedrag voldoende is om de kosten te dekken. Organisatorisch wordt er een programma mens en organisatie gevormd waarin het verloop wordt gemonitord. De onzekerheid bestaat uit de vraag of de benodigde middelen om van start- naar streefformatie te komen voldoende zijn . En als gevolg van het niet tijdig kunnen werven van nieuw personeel zal langer een beroep moeten worden gedaan op externe inhuur. Deze externe inhuur zal duurder zijn dan regulier formatie.
- Aanpassing CAO*
 Per 1 januari 2017 treedt het individuele keuze budget (IKB) in werking. Het bestuur VNOG heeft het besluit genomen om hiervoor geen voorziening binnen de VNOG te treffen. De deelnemende gemeenten zouden hiervoor in hun eigen organisatie een maatregel moeten treffen indien zich dit binnen de VNOG voordoet. Het risicobedrag (K€ 900) is het opgebouwde vakantiegeld dat is opgebouwd in het tweede half jaar van 2016. Het risico is voor de VNOG op nul gesteld. Eventueel risico zal worden opgevangen door de deelnemende gemeenten.
- Kosten Vennootschapsbelasting in kader van Wet Markt en Overheid*
 Enkele taken die binnen de VNOG worden uitgevoerd zijn mogelijk geen wettelijke taken. Het gevolg hiervan kan zijn dat de VNOG over het resultaat vennootschapsbelasting moet gaan betalen. In de begroting is hierin niet voorzien.

Weerstandsvermogen

Conform de methode in het BBV wordt op basis van het risicoprofiel de benodigde weerstandscapaciteit berekend. Deze berekening kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit dat het geheel aan middelen vormt dat in de organisatie aanwezig is om risico's in financiële zin af te dekken. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relaties tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen of waar na het treffen van maatregelen nog resterende risico's overblijven.

³ Tov de kadernota zijn de risico's gekwantificeerd. Daarbij is het risico van het MJIP niet meer opgenomen omdat de eerste ambtelijke verkenningen aangeven dat er geen significant risico is voor 2017-2020. Voor arbeidshygiëne is een projectgroep ingericht. Het resultaat van dit onderzoek is nog niet bekend. Voor het, in de kadernota geformuleerde, voor het renterisico is voor 2017 geen significant financieel risico opgenomen.

Benodigde weerstandcapaciteit

Conform de nota Weerstandvermogen van augustus 2015 definieert de benodigde weerstandcapaciteit als de Vrij besteedbare reserves en het rekeningresultaat. Omdat in december in het Algemeen Bestuur is besloten dat de VNOG de helft van het benodigde weerstandsvermogen moet opbouwen en dat de andere helft ten laste van de deelnemende gemeenten mag worden gebracht.

Beschikbare weerstandcapaciteit

De weerstandcapaciteit bestaat uit het totaal van middelen dat beschikbaar is om het risicoprofiel financieel af te kunnen dekken. Onderstaand is de beschikbare weerstandcapaciteit berekend. Deze bestaat uit de vrij besteedbare reserve en het resultaat van de jaarrekening 2015 VNOG concern. Verder zijn er ook nog stille reserves: waarde van activa die hoger ligt dan de boekwaarde. Een algemeen kenmerk van stille reserves is dat men er om allerlei redenen niet direct hierover kan beschikken. Om deze reden worden stille reserves niet tot de beschikbare weerstandcapaciteit gerekend.

Berekening van de beschikbare weerstandcapaciteit:

		*€1.000
A	Algemene Reserve	0
B	Bestemmingsreserves zonder verplichtingen	497
C	Concernresultaat Jaarrekening 2015 (voor bestemming) ⁴	90
D	Beschikbaar weerstandsvermogen VNOG	587

Ratio weerstandsvermogen

		*€1.000
A	Beschikbaar weerstandsvermogen (VNOG)	587
B	Beschikbaar weerstandsvermogen (deelnemende gemeenten)	587
C	Beschikbaar weerstandsvermogen	1.174
D	Benodigd weerstandsvermogen	550
E	Ratio	2,1

Toelichting

VNOG moet 50% van de weerstandcapaciteit zelf opbouwen om aan de norm te voldoen. In bovenstaande tabel is derhalve het beschikbare weerstandsvermogen van de deelnemende gemeenten opgenomen voor 50% van het benodigde weerstandsvermogen. Hierdoor is er voor de VNOG een verplichting om minimaal K€ 275 aan vrij beschikbare reserve aan te houden. Aan de norm (Ratio 1,0) wordt voldaan.

⁴ Resultaat is voorlopig omdat bij het opstellen van dit document het resultaat 2015 nog niet definitief is

Financiële kengetallen VNOG

	Begroting 2017
Netto schuldquote	0,42
Solvabiliteitsratio	0,16
Structurele exploitatieruimte	1

Beoordeling onderlinge verhoudingen en financiële positie

Korte toelichting op de kengetallen

1. *Netto schuldquote*
Dit kengetal geeft een indicatie van de druk van schuldenlast (rente / aflossing) op de eigen middelen. De quote wordt berekend door de netto schuld te delen door het totaal aan jaarlijkse baten.
2. *Solvabiliteitsratio*
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de organisatie aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Hiertoe wordt de omvang van het eigen vermogen gerelateerd aan de totale omvang van het vermogen (dus het eigen en het vreemde vermogen).
2. *Structurele exploitatieruimte*
Dit kengetal geeft weer hoeveel structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, ook als bijvoorbeeld de baten afnemen of lasten in de toekomst gaan toenemen. De ruimte wordt berekend door het structurele saldo (verschil tussen structurele baten en lasten) te delen door het totaal aan jaarlijkse baten.

5.3 Financiering / Treasury

Inleiding

De paragraaf treasury is één van de voorgeschreven paragrafen als onderdeel van de begroting. Artikel 13 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de beleidsvoornemens en ontwikkelingen ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille worden beschreven.

Om te kunnen voldoen aan de eisen van de Wet Financiering decentrale overheden (wet fido) moet de Veiligheidsregio twee treasury-instrumenten hanteren. Dit zijn het treasurystatuut en de treasuryparagraaf. Het treasurystatuut is op 11 september 2013 door het Algemeen Bestuur vastgesteld en op 18 december 2014 aangepast aan gewijzigde wetgeving. In de treasuryparagraaf wordt aangegeven welke de gestelde doelen zijn.

Algemene ontwikkelingen

Het gemeentelijk brandweermaterieel en een aantal kazernes zijn na wijziging van de Wet op de Veiligheidsregio's eind 2013 in eigendom overgedragen aan de VNOG. De totale omvang van de vaste activa bedroeg eind 2015 circa € 37,5 miljoen. De financieringsbehoefte is grotendeels gedekt door langlopende leningen en de inzet van reserves. In de komende jaren zal door de VNOG voor vervanging van het brandweermaterieel en herfinanciering van aflossingen regelmatig nieuwe leningen aangetrokken gaan worden.

Schatkistbankieren

Decentrale overheden moeten schatkistbankieren. Schatkistbankieren houdt in dat financiële middelen die door de VNOG worden aangehouden op bankrekeningen boven een bepaald bedrag worden afgeroomd en via een rekening-courant verhouding ten gunste van de Nederlandse schatkist worden gebracht. Hierdoor hoeft de Nederlandse staat minder geld te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld afnemen. Decentrale overheden krijgen op deposito's een rente vergoed die gelijk is aan de rentes die de Nederlandse staat betaalt op leningen die ze op de markt aangaat. Momenteel liggen deze rentes rond de nul procent. Het gevolg van dit beleid is dat de VNOG nagenoeg geen rente opbrengsten uit rekening courant verhouding meer zal ontvangen. Voor 2017 zal het drempelbedrag voor de VNOG rond de € 430.000,-- (met de MON die meeloopt via de VNOG rekening zal dat totaal € 680.000 zijn)

Risicobeheer

Om de risico's van financiering zoveel mogelijk te beperken zijn er twee normen die gerapporteerd moet worden: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet

Bij het behouden van liquiditeit en het financieren van activa wordt zoveel als mogelijk is gebruik gemaakt van kortlopende geldleningen. Dit heeft twee voordelen:

1. er kan snel worden ingespeeld op schommelingen in de financieringsbehoefte
2. het is een relatief goedkope financieringsvorm.

Tegenover deze voordelen staat echter het nadeel van de korte rentevastheid (renterisico). Om dat risico te beperken wordt in de wet fido aangegeven dat als uitgangspunt geldt dat langlopende investeringen langlopend gefinancierd moeten worden. Hiermee wordt voorkomen dat als gevolg van rente ontwikkelingen op de geldmarkt er problemen in de begroting zullen gaan ontstaan. Daarnaast is er een kasgeldlimiet ingesteld. Daarmee worden de decentrale overheden gedwongen zich niet teveel te laten leiden door de voordelen van kortlopende financiering. De kasgeldlimiet bepaalt de maximale omvang van de externe korte geldpositie. Deze zogenaamde netto vlottende schuld mag op bepaalde peildata maximaal 8,2% bedragen van het totaal van de begroting van de VNOG. De totale omvang van de programmabegroting van de VNOG bedraagt in 2017 circa € 52,5 miljoen. De kasgeldlimiet bedraagt daarmee afgerond € 4,3 miljoen. Door tijdig en in voldoende mate langlopende leningen af te sluiten, zal voorkomen worden dat de kasgeldlimiet te lang, dat wil zeggen meer dan twee achtereenvolgende kwartalen, wordt overschreden.

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het rente risico op de vaste schuld. Deze norm bepaalt dat maximaal 20% van de netto opgenomen vaste schuld jaarlijks in aanmerking mag komen voor aflossing of renteherziening. De vaste schulden die de VNOG kent bestaat uit leningen ter financiering van de onroerende en roerende activa. Zij variëren in looptijd van 10 tot 40 jaar. De VNOG zal ter financiering van vervangingsinvesteringen voor materieel en apparatuur extra leningen gaan aantrekken. Bij de bepaling van de looptijd van de nieuw af te sluiten leningen en hun vaste aflossings- en renteherzieningsmomenten, zal met de renterisiconorm rekening worden gehouden.

Onderstaand is de informatie inzake het renterisico weergegeven zoals door de modelstaat B van de Uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden wordt vereist.

Renterisiconorm VNOG Begroting 2017 *1.000				
Jaar	2017	2018	2019	2020
Berekening norm				
Begrotingstotaal	52.459	52.459	52.459	52.459
Percentage	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm	10.492	10.492	10.492	10.492
Renteherzieningen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Aflossingen:				
BNG 40.107204	369	369	369	369
Lening Berkelland	957	974	990	1.007
BNG 40.109346	123	125	127	129
BNG 40.109345	65	66	68	69
BNG 40.109776	250	250	250	250
BNG 40.110312	167	167	167	167
Aan te trekken in 2016 € 10 miljoen	1.000	1.000	1.000	1.000
Aan te trekken in 2017 € 3 miljoen		300	300	300
Aan te trekken in 2018 € 3 miljoen			300	300
Aan te trekken in 2019 € 3 miljoen				300
Renterisico	2.930	3.250	3.570	3.891
Ruimte onder rente risiconorm	7.562	7.242	6.921	6.601

Renteberekening begroting

Voor de kapitaalslasten VNOG wordt in 2017 voor de kazernes die in eigendom zijn van de VNOG een rentepercentage toegerekend dat gelijk is aan het percentage van de aangehouden leningen. Met ingang van 2017 vindt geen toerekening van rente meer plaats aan andere investeringen van de VNOG. In de begroting 2017 wordt alleen de te verwachten werkelijke rente als begrotingspost opgenomen.

5.4 Onderhoud kapitaalgoederen

Het (brandweer)materieel en vier kazernes zijn in eigendom van de VNOG. De overige kazernes worden hetzij gehuurd hetzij om niet beschikbaar gesteld aan de VNOG.

Ter egalisatie van de groot onderhoudskosten van de overgenomen kazernes van Harderwijk, Doetinchem en Heerde is een onderhoudsvoorziening gevormd. Het pand SABA in Apeldoorn betreft een appartementsrecht. De voorziening voor groot onderhoud wordt opgebouwd binnen de Vereniging van Eigenaren. Onderhoudsvoorzieningen worden gevoed vanuit de betreffende gemeente.

Voor het brandweermaterieel wordt er regiobreed met één beheerssysteem gewerkt. Vanuit dit systeem worden de werkzaamheden gepland, ingevoerd en uitgevoerd. De planning van het onderhoud vindt plaats volgens regionaal en landelijk vastgestelde intervallen en protocollen. Voor het materieel zijn meerjarenonderhouds – en beheersplannen opgesteld op basis van vastgestelde afschrijvingstermijnen.

In dit najaar hebben wij perspectief op de grootonderhoudskosten van het materieel en komen we terug op de instelling van een voorziening ter egalisatie van deze kosten.

5.5 Bedrijfsvoering

Algemeen

Na het transitiejaar 2016, dat in het teken stond van herinrichting is er nu sprake van één VNOG dat middels programma's aangestuurd wordt. Deze nieuwe inrichting vraagt in ingrijpende aanpassing van de bedrijfsvoering in algemene zin. Het uniformeren van bedrijfsvoering kaders binnen de organisatie.

Governance

Door de nieuwe rol van de gebiedsgebonden commissies is de governance veranderd. Om het besluitvormingsproces te optimaliseren worden de ervaringen uit het transitiejaar 2016 vertaald. Ondanks de gewijzigde organisatie (bestuurlijk en ambtelijk) blijven de clusters een belangrijk gremium in het succes van onze organisatie.

Financiële beheersing en rechtmatigheid

De ervaringen uit 2016 met de nieuwe financiële sturing moeten in 2017 omgezet worden in een solide cyclus met tijdige sturing op afwijkingen op alle niveaus in de organisatie op basis van betrouwbare financiële informatie. De financiële rapportages moeten gestandaardiseerd zijn en de verplichtingadministratie geborgd worden in de organisatie.

Het project optimaliseren P&C cyclus en Zero-based begroting hebben inzichten opgeleverd. Deze inzichten leiden in 2017 tot enerzijds meer relevante stuurinformatie op het juiste besluitvormingsniveau maar moet ook tot de nodige efficiëntie leiden om de gerealiseerde formatiekrimp succesvol te maken.

In de financiële processen met betrekking tot personeel, financiën en inkoop zullen de interne beheersmaatregelen ingericht zijn om de rechtmatigheid beter te beheersen.

Risicomanagement

De basis voor een gedegen risicomanagement is gelegd in 2016 doordat de formele aspecten zijn ingevuld. In 2017 en volgende jaren zal de nadruk komen te liggen op de bewustwording en inbedding van het risico gericht denken. Zowel voor de warme als de koude aspecten van de organisatie.

Organisatieontwikkeling en het programma Mens & Organisatie

Van alle in 2016 ingezette projecten ten behoeve van de doorontwikkeling zal het project Mens & Organisatie zeker voortgezet worden. Middels dit project zal de kwaliteit van de VNOG verbeteren door te investeren in de mensen in onze organisatie. Mensgericht werken is als één van de organisatorische hoofddoelstellingen opgenomen in het organisatieplan. De VNOG is een organisatie waarin met passie, plezier en ambitie samengewerkt wordt aan de veiligheid van de samenleving. De medewerkers (beroeps en vrijwilligers) staan centraal in de organisatie en krijgen de ruimte om te leren en te ontwikkelen. Aan deze doelstelling wordt uiting gegeven over de hele breedte van de organisatie en in het bijzonder door het instellen van een programma Mens & Organisatie. Daarnaast is de zorg voor de mens een belangrijk uitgangspunt geweest voor de uitwerking van het personeelsproces voor de reorganisatie

De integratie tussen de oude clusters en de centrale organisatie waarbij we komen tot één organisatie gaat ervoor zorgen dat de gewenste besparingen worden gerealiseerd met minimaal behoud van de bestaande kwaliteit. Investeren in mens, proces en samenwerking moeten dit mogelijk maken

Meerjarig inzicht bedrijfsvoering

Met de in 2016 uitgewerkte meerjarige perspectieven (financieel, investeringen, activa, inkoop) wordt het meerjarig beeld van de organisatie steeds beter en zijn we beter in staat tijdig inzicht te hebben in bedrijfsvoering aspecten die invloed hebben op het effectief en efficiënt realiseren van de organisatiedoelen.

Huisvesting – demarcatie

Het project demarcatie, dat gestart is in 2016, heeft als doel om een duidelijk en uniform beeld te krijgen van de taken en verantwoordelijkheden die aan de VNOG zijn/worden toebedeeld op het gebied van onderhoud en beheer van en voorzieningen op de 56 brandweerkazernes. Ook gaat blijken of hiervoor voldoende financiële middelen in de begroting van de VNOG beschikbaar zijn. Dit moet er uiteindelijk toe leiden dat er geen onduidelijkheid meer bestaat over welke (onderhouds-)taken die er door de VNOG moeten worden gedaan. De basis van waaruit het onderzoek plaatsvindt is de vastgestelde demarcatielijst. We gaan ervan uit dat er in het begrotingsjaar 2017 een eenduidig beleid rondom huisvesting is vastgesteld.

Landelijke Meldkamer Organisatie

In 2017 zal de organisatie de nodige inspanningen moeten verrichten om de invoering van de landelijke meldkamer (LMO) goed voor te bereiden. Dit vraagt intensieve samenwerking met de regionale partijen en het ministerie van Veiligheid en Justitie. In 2020 is voorlopig de invoering voorzien en tot die tijd hebben de regionale partijen de tijd om mogelijke frictie te minimaliseren.

6 Bijlagen

6.1 Bijlage 1: Gemeentelijke bijdrage 2017 (primitief)

Uitgangspunt berekening gemeentelijke bijdrage o.b.v. 2017 en rekening houdend met de nieuwe verdeelsleutel en overgangsrecht:

bijdrage 2016	€ 45.056.254
structurele invulling taakstelling	-€ 130.867
In rekening gebracht 2016	€ 44.925.387 (zie kadernota 2016-2020)
Basis bijdrage gemeenten 2017:	€ 44.925.387
Verrekening BTW	-€ 2.466.000 (Uitgangspunt nieuw verdeelmodel: de totale BTW compensatie in de BdUR wordt niet meer doorbetaald aan gemeenten). (De totale gemeentelijke bijdrage wordt hiermee verlaagd.)
Verlaging gem. bijdrage (IB)	-€ 900.000
L&P - compensatie 2017	€ 617.220
Totaal gemeentelijke bijdragen 2017	€ 42.176.607
Totaal gemeentelijke bijdragen 2017	€ 42.176.607
Overgangsrecht	-€ 1.065.396
Overgenomen kazernes	-€ 1.993.454
Basis bijdragen t.b.v. nieuw verdeelmodel	€ 39.117.757

Prijspeil begroting 2017

Gemeente	Totaalbedrag													Individueel af te rekenen bijdragen o.b.v. 2017		
	Verdeling gemeenschappelijke bijdragen 2017-2020 (prijspeil begroting 2017) o.b.v. nieuw verdeelmodel gemeentefonds.															
	1. Historisch berekening AEF	procentueel berekening	3. Gemeentefonds berekening o.b.v. AEF	Procentueel berekening	Totaal verschil +/- = voordeel; -/- = nadeel	25%	Bijdrage 2017	50%	overgang 2018 o.b.v. 2017	overgang 2019	bijdrage 2019 o.b.v. 2017	2020	bijdrage 2020 o.b.v. 2017	Overgangsrecht 2017	Kazernes 2017	Totaal 2017
Aalten	1.279.852	3,27%	1.277.305	3,27%	2.547	637	1.279.215	1.273	1.278.579	1.910	1.277.942	2.547	1.277.305			1.279.215
Apeldoorn	8.923.259	22,81%	8.152.549	20,84%	770.710	192.677	8.730.581	385.355	8.537.904	578.032	8.345.227	770.710	8.152.549	1.065.396	962.412	10.758.389
Berkelland	1.873.900	4,79%	2.245.162	5,74%	-371.263	-92.816	1.966.715	-185.631	2.059.531	-278.447	2.152.347	-371.263	2.245.162			1.966.715
Bronckhorst	1.921.870	4,91%	1.910.823	4,88%	11.047	2.762	1.919.108	5.524	1.916.346	8.285	1.913.585	11.047	1.910.823			1.919.108
Brummen	917.786	2,35%	952.228	2,43%	-34.442	-8.610	926.396	-17.221	935.007	-25.831	943.617	-34.442	952.228			926.396
Doetinchem	2.819.083	7,21%	2.575.815	6,58%	243.268	60.817	2.758.266	121.634	2.697.449	182.451	2.636.632	243.268	2.575.815		526.400	3.284.666
Elburg	1.006.779	2,57%	1.037.835	2,65%	-31.056	-7.764	1.014.543	-15.528	1.022.307	-23.292	1.030.071	-31.056	1.037.835			1.014.543
Epe	1.260.283	3,22%	1.570.232	4,01%	-309.949	-77.487	1.337.770	-154.974	1.415.258	-232.462	1.492.745	-309.949	1.570.232		22.642	1.360.412
ErmeLO	1.228.638	3,14%	1.358.304	3,47%	-129.666	-32.416	1.261.055	-64.833	1.293.471	-97.249	1.325.888	-129.666	1.358.304			1.261.055
Harderwijk	2.235.770	5,72%	1.917.391	4,90%	318.380	79.595	2.156.175	159.190	2.076.580	238.785	1.996.986	318.380	1.917.391		425.000	2.581.175
Hattem	530.724	1,36%	484.990	1,24%	45.733	11.433	519.290	22.867	507.857	34.300	496.424	45.733	484.990			519.290
Heerde	845.384	2,16%	798.900	2,04%	46.484	11.621	833.763	23.242	822.142	34.863	810.521	46.484	798.900		57.000	890.763
Lochem	1.533.562	3,92%	1.777.354	4,54%	-243.793	-60.948	1.594.510	-121.896	1.655.458	-182.845	1.716.406	-243.793	1.777.354			1.594.510
Montferland	1.551.548	3,97%	1.652.256	4,22%	-100.707	-25.177	1.576.725	-50.354	1.601.902	-75.530	1.627.079	-100.707	1.652.256			1.576.725
Nunspeet	1.482.039	3,79%	1.270.215	3,25%	211.824	52.956	1.429.083	105.912	1.376.127	158.868	1.323.171	211.824	1.270.215			1.429.083
Oldebroek	1.019.944	2,61%	1.059.412	2,71%	-39.469	-9.867	1.029.811	-19.734	1.039.678	-29.601	1.049.545	-39.469	1.059.412			1.029.811
Oost Gelre	1.310.794	3,35%	1.432.789	3,66%	-121.995	-30.499	1.341.293	-60.997	1.371.792	-91.496	1.402.290	-121.995	1.432.789			1.341.293
Oude IJsselstreek	1.777.727	4,54%	1.727.536	4,42%	50.191	12.548	1.765.179	25.096	1.752.632	37.643	1.740.084	50.191	1.727.536			1.765.179
Putten	1.056.254	2,70%	1.058.115	2,70%	-1.861	-465	1.056.719	-931	1.057.185	-1.396	1.057.650	-1.861	1.058.115			1.056.719
Voorst	1.070.387	2,74%	1.149.913	2,94%	-79.527	-19.882	1.090.268	-39.763	1.110.150	-59.645	1.130.032	-79.527	1.149.913			1.090.268
Winterswijk	1.109.510	2,84%	1.433.213	3,66%	-323.702	-80.926	1.190.436	-161.851	1.271.361	-242.777	1.352.287	-323.702	1.433.213			1.190.436
Zutphen	2.362.664	6,04%	2.275.418	5,82%	87.246	21.812	2.340.852	43.623	2.319.041	65.435	2.297.229	87.246	2.275.418			2.340.852
Totaal:	€ 39.117.757		€ 39.117.757	100,00%	-0	-0	39.117.757	-0	39.117.757	-0	39.117.757	-0	39.117.757	1.065.396	1.993.454	42.176.607

Bronbestand: % - berekening AEF - rapport oktober 2015 (F:\Financieel\3. Processen\1. P&C\11. Bestanden verdeelmodel)

6.2 Bijlage 2: Investerings 2017 (primitief)

Jaarlijks wordt bij de primaire begroting tevens een lijst van voorgenomen investeringen aangeboden met het verzoek aan Algemeen Bestuur de krediet te voteren. Dit jaar zal de kredietvoting en het inzicht in de investeringen niet bij de primaire begroting worden voorgelegd maar separaat voor aanvang het begrotingsjaar 2017.

Op moment van opstellen van de programmabegroting wordt ambtelijk gewerkt aan het meerjarig inzicht van de investeringen. Op hoofdlijnen is voldoende zekerheid over de juistheid van de omvang van de kapitaallasten om in de begrotingsperiode de kapitaallasten binnen de begrotingskaders te dekken.

De uitwerking leidt ertoe dat:

1. er een haalbare meerjarige investeringsplanning wordt aangeboden (2015 slechts 12,5% van de voorgenomen investeringen financieel gerealiseerd).
2. de gevraagde kredietvoting voor enig jaar ook daadwerkelijk leidt tot een investering in het betreffende jaar.
3. investeringen over de jaren heen een meer evenwichtige investering-inspanning zal opleveren.

Deze verbetering gaat zorgdragen voor een beter meerjarig inzicht en de mogelijkheid tot een betere sturing. De verbetering van investeringen, inkoopplannen zal uiteindelijk ook de mogelijkheid bieden om liquiditeitsplanningen te verbeteren.

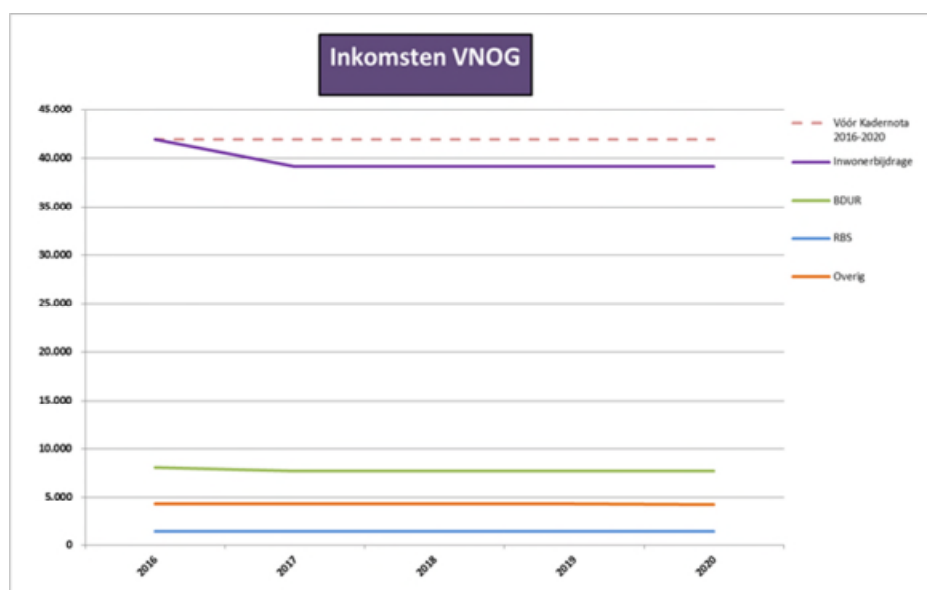
6.3 Bijlage 3: Overzicht reserves en voorzieningen

Overzicht reserves en voorzieningen	Jaarrekening 2014	Terugbetaald aan gemeenten	Voorlopige stand jaarrekening 2015	Geraamde stand	Geraamde stand	Geraamde stand	Geraamde stand
				begroting 2017	begroting 2018	begroting 2019	begroting 2020
Rekeningresultaat 2014	1.648.011	1.075.198					
Voorlopig rekeningresultaat 2015			1.103.646				
Algemene reserve							
Totaal algemene reserves	1.648.011		1.103.646	-	-	-	-
Brandweer NOG BDUR/BDVR	1.030.560		0	0	0	0	0
Resultaat prog. Risicobeheersing	149.891		149.891	149.891	149.891	149.891	149.891
Reserve TBO	-		-	-	-	-	-
Personele lasten	115.870		90.870	65.870	40.870	15.870	0
GHOR NOG BDUR/BDVR	1.492		1.492	1.492	1.492	1.492	1.492
Reserve RVB	295.161		295.161	295.161	295.161	295.161	295.161
Best.res. Groot onderhoud kazerne Doetinchem			112.126	112.126	112.126	112.126	112.126
Totaal bestemmingsreserves	1.592.975		649.541	624.541	599.541	574.541	558.671
Cluster Achterhoek West (SBAW)	625.915		650.952	-			
Best.res. Kap.lasten BAW	358.669		833.862	-			
Cluster Achterhoek Oost (BWAO)	207.268		215.558	-			
Best.res. Materieel BWAO	669.939		1.144.683	-			
Cluster Veluwe Noord	87.703		143.034	-			
Cluster Veluwe West	303.983		607.342	-			
Bovenclusterlijk Veluwe	37.356		38.850	-			
Cluster EVA	667.421		853.037	-			
Best.res. 2e loopbaanbeleid Apeldoorn	-		68.224	-			
Cluster IJsselstreek	21.118		9.860	-			
Totaal bestemmingsreserves clusters	2.979.372		4.565.403				
Totaal reserves	6.220.357		6.318.589	624.541	599.541	574.541	558.671
FLO Stedendriehoek	205.821		155.000	155.000	155.000	155.000	155.000
FLO VNOG	52.226		27.000	27.000	27.000	27.000	27.000
Voorziening Seniorenregeling	2.165.431		-	-	-	-	-
Spaarverlof	61.539		52.440	52.440	52.440	52.440	52.440
RBS decentraal onderhoud	0		0	0	0	0	0
Voorziening kazerne Doetinchem	-		-	-	-	-	-
Voorziening kazerne Heerde	2.150		4.300	6.450	8.600	10.750	12.900
Voorziening kazerne Harderwijk	33.033		66.066	120.766	175.466	230.166	284.866
Dubieuze debiteuren	31.062		37.898	48.941	59.984	71.027	82.070
Totaal voorzieningen	2.551.262		342.704	410.597	478.490	546.383	614.276

6.4 Bijlage 4: Tabel totaaloverzicht inkomsten meerjarig

Inkomstenoverzicht		Jaarrekening 2015	Begroot 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020
Brandweerkazernes in eigendom	Apeldoorn		985.054	985.054	985.054	985.054	985.054
	Doetinchem		526.400	526.400	526.400	526.400	526.400
	Harderwijk		425.000	425.000	425.000	425.000	425.000
	Heerde		57.000	57.000	57.000	57.000	57.000
	Overige ink.		129.066	129.066	129.066	129.066	129.066
Overgangsrecht	Apeldoorn		1.065.396	1.065.396	1.065.396	1.065.396	1.065.396
Vergoeding Bouwplantoetsing	Apeldoorn		165.220	165.220	165.220	165.220	165.220
Inwonerbijdrage			41.866.004	39.117.757	39.117.757	39.117.757	39.117.757
Subsidie Impuls Omgevingsveiligheid			156.526	130.526	130.526	130.526	130.526
BDUR			8.067.000	7.710.000	7.700.000	7.700.000	7.700.000
RBS			-	-	-	-	-
GHOR			-	-	-	-	-
Reserves			25.000	25.000	25.000	15.870	-
Diverse inkomsten (MON, Detachering etc)			2.122.714	2.122.714	2.122.714	2.122.714	2.122.714
Totaal			55.590.380	52.459.133	52.449.133	52.440.003	52.424.133

* Vanaf de begroting 2017 is de verrekening van de gecompenseerde BTW in het verdeelmodel verwerkt.

6.5 Bijlage 5: Kerngegevens

Aantal inwoners (peildatum 1 januari 2015, CBS).

Aalten	26.904
Apeldoorn	158.099
Berkelland	44.364
Bronckhorst	36.726
Brummen	20.983
Doetinchem	56.484
Elburg	22.843
Epe	32.214
Ermelo	26.190
Harderwijk	45.776
Hattem	11.821
Heerde	18.512
Lochem	33.244
Montferland	35.150
Nunspeet	26.744
Oldebroek	23.001
Oost Gelre	29.533
Oude IJsselstreek	39.558
Putten	24.377
Voorst	23.913
Winterswijk	28.977
Zutphen	46.849
totaal	812.262